

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la biroul administrației (strada, Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani

Americanii noștri.

Avem să înregistrăm o nouă știre îmbucurătoare despre Românii noștri emigrați la America. În Pittsburg, statul Pensilvania, cel plin cu mine de cărbuni, s'a întemeiat o nouă societate românească, a treia până acum pe ceaaltă față a globului pământesc. Membrii acestei societăți apeleză la Românii din Europa, ca să 'i ajutoreze cu cărți românești, din cari să 'și formeze, alăturând și pe cele cumpărate de ei, o bibliotecă.

De ce idei au fost conduși acei bravi Români, să vede din apelul lor, ce 'l publicăm cu multă plăcere la locul acesta.

Pittsburg, La 1 Februarie n. 1903.

La Pittsburg și în apropiere ne aflăm peste 200 Români. După două consfătuiri ne-am decis a forma o reuniune română. Cu 1 Ianuarie 1903 am făcut primul pas formând reuniunea și alegând conducători.

Reuniunea noastră o facem cunoscută sub numele de „Vulturul“ reuniune română („Vulturul“, Roumanian Society) în America. Scopul reuniunii e a forma o bibliotecă și a păstra simțămintele naționale între Românii de aici. Aproape fie-care din națiunile lumii aflătoare în America au reuniuni și societăți, prin cari caută a 'și păstra limba și obiceiurile strămoșești. Numele de Român e puțin cunoscut până acum, ear' numărul nostru, care până în timpul de față a crescut binișor, ne impune a ne arăta pe față sub numele nostru adevărat. Tricolorul român e menit să fâlfâie în zile

de sărbătoare sub cerul liber alături de drapelul puternicei republici americane. Românii aflați aici mai mult sau mai puțin știm toți carte, timp de cetit avem câte puțin în fie-care zi. Dar' ce să cetim? Cărți românești nu găsim, ear' englezește nu știm toți și chiar dacă am 'și nu voim să uităm românește. Am abonat ziarele săptămânale din Transilvania, dar' ne e prea puțin: când ne sosesc în o seară le cetim cu anunțuri cu tot. Pentru a ne găsi mai des unii cu alții, reuniunea va forma cu o parte din membrii un cor, și se va pregăti a putea da din când în când câte un concert, la care va invita pe toți Românii și prietinii lor străini. Concertul va fi după împrejurări la început mai simplu, dar' cu timpul se va îmbunătăți. Câte greutăți avem de întâmpinat nu le mai scriem, căci nu ne folosește la nimic.

Fie-care am plecat de acasă plini de viață și speranță în viitor. Am trecut oceanul și am ajuns la această țeară depărtată. Imprejurările ne-au ajutat pe unii, de azi suntem mulțumiți că am venit, căci ne-am deprins cu lucrul și împrejurările de aici. Un alt rău însă crește între noi și cu cât trece timp mai mult se agravează. Suntem amenințați a decădea naționalicește și prin aceasta și moralicește. Avem între noi tineri, cari speră a se reîntoarce în patrie. Cum nu va fi durere, ca după un timp îndelungat de lipsă de acasă la reîntoarcere va veni tâmpit naționalicește și cu limba maternă pe jumătate uitată? Ca să luptăm contra acestui rău ne trebuie cărți și reviste române.

Puterile noastre, deși unite, de astădată sunt prea fragede pentru a ne pute

forma o bibliotecă din propriile noastre mijloace.

Cu speranță în suflet, că vom găsi sprijin și inimi generoase, facem Apel la națiunea română a ne da ajutor pentru a putea păstra și în viitor limba și obiceiurile străbune, cari ne-au fost atât de scumpe până acum. Dați ne cărți și vă vom fi recunoscători. Fie-care Român e rugat a ne încuraja donându-ne oarecari cărți, pe cari dânsul poate le-a cetit și acum le ține fără a beneficia cineva de ele.

Domnii donatori sunt rugați a 'și scrie numele pe fila primă a cărții, cu aceasta ne va înlesni facerea unui registru de donatori. Cărțile binevoite a le trimite la adresa: Administrațiunea „Foil Poporului“, din Sibiu, Transilvania, de unde după ce se vor strînge un oarecare număr ni se vor trimite la America.

Cu speranță, că apelul nostru va înduioșa inimile generoase

Semnăm cu stimă:

Ilie Martin, president; Vasile Bozoșanu, vice president; Aureliu Lăpădat, secr.; Ioan Bozoșan, casier; Dumitru V. Grapa, controlor; Gligorie Bărlușanu, Petru Brad, Veniamin Muntean, Stefan Nierges, Ioan Onic Varga, Traian Ciotloș, Achim Lazăr, George Martin, Nicolae Gergelu, Zaharie Andrei, Nicolae Bozoșan, Zosim Mușoiu, Vasile Braicu, Ioan Chesțian, Irimie Toma, Arela Varga, Octavian Lăpădat, Vasile Câmpian.

Apelul fraților noștri de peste Ocean sperăm că va afla răsunetul dorit. Redacția „Foil Poporului“ primește bucuros oferte de cărți, pe cari le va trimite la adresa societății „Vulturul“.

FOIȚA.

La Bucovina.

Un strigăt de durere din inime române,
Trecut-a iar' hotarul și ajuns-a până la mine
Cerând să dăm o rază mai caldă de iubire
La frații ce de-acolo, fugind de grea stăpînire,
Ne întind slăbite brațe cerându-ne ocrotire...
Doresc ca să 'și păstreze al neamului lor graiu
Pe o țeară azi jertfită pe înstrăinatul p'au...
Voiesc ca secolii încă ce-or curge din vecie,
Să mai priceapă încă, cum scumpa lor moșie,
Prin sânge e legată de draga Românie,
Prin inimi, prin simțiri, prin tot ce nu jertfește
Străinul ce avutul și țarna le-o iubește...
Peste un veci trecut-a de când un Ghica-Vodă,
Voind ca să respingă a Neamțului pîndă,
Lăsat-a capul dîjmă pe țarlene jertfite;
Ear' sângele lui Ștefan cu care au fost stropite
Vorbește de-a lor luptă, vorbește de-a lor soartă...
Cu dorul le ocrotesc și bat la a noastră poartă.
Iubire cătră dîșii cu toții s'arătăm
Și cu voioase inimi obolul să le dăm.

Riria.

Poesii populare.

Din Somfalău.

Com. de Câmpian Crăciun.

Arde lumina pe masă,
Cine 'mi-e drag nu 'i acasă,
Arde luminița bine,
Cine 'mi-e drag nu mai vine,
Că s'a dus și m'a lăsat,
Noapte bună 'și-a luat.
Frunză verde de săcară,
Bine 'mi-a fost astă vară.
Frunză verde bat-o bruma,
Tot atîta 'mi-e acuma,
Fie 'mi bine, fie 'mi rău
Tot trag eu neocazul meu.
Dracul se poate pricepe,
Dragostea din ce se 'ncepe,
Din degete cu inele
Și din buze subțirele,
Din ureche cu cercei
Și din grumazi spălăței,
Din ochi negrii ca mura
Și guriță ca mierea.

Bine 'i stă mândrii gătată,
Tot cu haine de prin țatră,
Dar' mai bine 'i-ar ședeă,
Dacă și le-ar face ea,
Să le țese, să le coasă,
Să le poarte sănătoasă,
Să nu meargă la Jidan,
La Jidan și la Arșmean,
Să le cumpere pe ban.

Egi mândruță la porțiță
Numa-n poale și-n cătrînță,
Și badii îi dă guriță.
Bucuros bade-aș egi.
Dar' porțița scărțăiește
Și măicuța s'a trezește,
Măicuța 'ndată m'e 'ntreabă,
Unde am fost eu fără treabă?
N'am fost numai la porțiță
De am dat badii guriță,
Gură dulce ce 'i-am dat,
Poate trâl ne'nurat.

Mândru 'i badea și fâlos,
Dar' prostia 'l pune jos,

PROCESUL NOSTRU. Curia din Budapesta a respins în şedinţa de luni recursul înaintat de redactorul „Foi Poporului” contra sentinţei dela Cluj. Nare a face, pentru-că spiritul nu poate fi întemniţat, ear' condamnarea aceasta nu poate să de tragă nimic din mărimea şi nobilitatea de inimă a nemuritorului Ioan Butanu. Amintirea acestuia va fi pururea vie, până când va mai bate inimă de Român.

Emigrarea din Finlanda. În urma măsurilor tot mai barbare luate de Ruşi contra Finlandezilor, cărora vor să le răpească limba, aceştia au început să emigreze în America, unde se află deja 250.000 Finlandezi. Aproape în fiecare lună emigrează o mie şi uneori şi mai mulţi. Finlandezii au întemeiat până acum în America 60 parochii şi un gimnaziu.

Procedura penală militară. Din Viena se anunţă că în ministerul de războiu s'au început ieri consultările de finalizare în privinţa procedurii penale. La conferinţă iau parte cei doi reprezentanţi ai armatei teritoriale, ai ministerului de justiţie şi reprezentanţii ministerului de războiu. Scopul conferinţei este stabilirea finală a proiectului, care în curând va fi terminată, pentru ca proiectele să poată fi prezentate ambelor parlamente.

România şi Macedonia. Referitor la nota, ce România a adresat-o Puterilor — despre care am făcut amintire — „Politische Cor.” pe baza unei informaţii din Paris scrie, că în această notă România relevă drepturile şi interesele naţionalităţii române din Macedonia, cari nu trebuie uitate, şi exprimă încredere, că acţiunea Puterilor pentru îmbunătăţirea administraţiunii vilayetelor europene ale Turciei va lua în consideraţiune drepturile Românilor ca şi pe acelea ale celorlalte populaţiuni creştine din Macedonia.

Congresul latin. Din iniţiativa d-lui conte Angelo de Gubernatis şi a altor mari bărbaţi de stat italieni s'a

hotărât ţinerea unui congres internaţional latin, la Roma, în zilele dela 15—22 Aprilie viitor.

Scopul acestui congres este d'a afirma printr'un pact încheiat la Roma, uniunea şi trăistatea popoarelor latine şi a arăta întregii lumi vitalitatea lor.

Preşedintele acestui congres este marele filo-român, contele Angelo de Gubernatis.

Preşedinţii onorari sunt prinţul Colonna, primarul Romei, şi miniştrii Nasi şi Baccelli.

Deschiderea congresului se va face la 15 Aprilie, la Campidoglio (primărie).

Directiile căilor ferate şi ale societăţilor de navigaţie italiene au făcut toate înlesnirile pentru cercetarea congresului latin.

Procese nouă. Contra ziarului naţional german din Timişoara, „Deutsches Tageblatt für Südungarn” s'a intentat proces de presă pentru-că a tipărit un articol dintr'o foaie din Germania, unde se vorbea despre suprirea naţionalităţilor.

Luptătorul slovac Svetozer Hurban încă va avea în curând un nou proces pentru un articol publicat în „Narodni Noviny” unde spune, că măsurile, ce le la guvernul maghiar, primejduesc onoare, casa şi copilul naţiunii slovace.

O nouă broşură a D-rului Lendl. Declaraţiunii „solemn” a congregaţiunii comitatului Timiş, că cele susţinute în prima broşură a deputatului din cercul Răcaş, Dr. Lendl, despre destrăbălarea administrativă nu corespund adevărului, a răspuns acesta cu o nouă broşură „A doua călătorie în cercul meu”, unde arată, cum administraţia a adus la sapă de lemn populaţiunea rurală. Cercul e românesc.

Mobilizare. Din Budapesta se anunţă, că în săptămâna trecută au fost chemaţi 40 funcţionari superiori dela căile ferate la ministerul de războiu din Viena, ca să lucre un plan pentru transportul soldaţilor în caz de mobilizare.

Din dietă.

În şedinţa de Marţi a vorbit ministrul Fejérváry. El a zis între al'ele:

Opoziţia, mai ales cele două nuanţe ale partidului independent, au atacat, în decursul dezbaterii, neorutător şi în modul cel mai pătimăş pe Maj. Sa Regele şi dinastia, armata şi honvezimea; suspicionează partidul liberal şi pe guvern, atacă pe fostul partid naţional, fiindcă a intrat în partidul liberal şi pentru a-şi justifica atacurile, se referă la neadevăruri. Cred necesar a lua earăşi cuvântul, ca poporul să nu fie nebunit în chipul acesta. D. e. dl deputat Uray a zis: „Obeala aceea, steagul acela cu vulturul cu două capete, n'ar pute fi întrebuinţat în alt loc”. Nu e lucru demn a se zice aşa ceva despre un drapel sub care timp de un secol şi jumătate sute de mii de Maghiari cinstiţi au servit şi şi-au vărsat sângele pentru rege şi patrie. (Mare agomot în stânga extremă). Dl deputat Papp Zoltán a povestit ca-

merei, că un domn colonel cu numele Udvarnoky n'a vru să bea în Ardeal apă din fântâna Kosuth. Este constatat pe cale oficială, că colonelul Udvarnoky n'a fost niciodată în Ardeal; aşadar' s'a zis un neadevăr. (Sgomot mare în stânga extremă). Nu vă place aceasta, ştiu, dar' eu săptămâni întregi a trebuit să ascult astfel de neadevăruri. Dar' dl deputat Barabas Béla! Regret, că nu este aci. Dîsul cu toată ocazia atacă dinastia astfel, încât e imposibil. Ei bine, aşa ceva aplaudaţi d-voastră, asta o numiţi patriotism?

Lengyel Zoltar: Poftim şi combate cazul meu din Oradea-mare. Casul Aulich! Fejérváry: A! minţit, ai minţit, ai minţit! (Sgomot teribil în stânga extremă. Strigări: Afară cu el! La ordine!) Endrey: Nu va mai vorbi ministrul! Nu tolerăm să zică despre un deputat, că a minţit. (Sgomot uriaş). — Molnar E.: E o porcărie să zică ministrul, că un deputat a minţit. (Sgomot teribil. Numeroşi deputaţi din stânga şi dreapta părăsesc băncile şi merg în incinta camerei.) Horvath Gy.: Poftiţi şi chemaţi la ordine pe ministrul. Până atunci nu dezbaterem. (Sgomotul continuă. Cuvintele preşedintelui, prin care cere linişte, se pierd în tărăboiul grozav înscenat de kosuthişti. El pretinde, ca Fejérváry să facă scuze. Alţii cer şedinţa închisă. Liniştea numai târziu se restabileşte).

Preşedintele cheamă la ordine pe ministrul Fejérváry pentru expresia întrebuinţată de el la adresa lui Lengyel.

Fejérváry declară, că se închină înaintea autorităţii prezidiale şi regretă expresia, ce fără voie, i-a lunecat pe buze.

Îşi continuă apoi vorbirea, dar furtuna continuă cu aceeaşi putere, aşa că preşedintele a trebuit să suspende şedinţa. După redeschidere s'a pierdut timpul cu chestiuni personale.

În şedinţa de Mercuri a continuat Fejérváry, arătând, că toate poveştile despre pretinse nesocotiri ale limbei maghiare în armata comună sînt nefundate. Continuându-se dezbaterile proiectului militar, vorbeşte Mukics contra, declarând ilegală introducerea limbei germane în armată. Interelaţiunii lui Rakovszky cu privire la serviciul de doi ani în armată îi răspunde Fejérváry, promiţând că până la toamnă va prezenta o orientare motivată în privinţa aceasta.

Un atentat de acum 50 ani.

18 Februarie 1853.

Săptămâna trecută s'au implinit 50 ani, de când un om de nimic cutexase să-şi ridice mâna înarmată cu un pumnal contra Împăratului nostru.

Era pe la 1/1 după amiază în ziua de 18 Februarie 1853, când Împăratul, însoţit de colonelul O'Donnel, plecase la preumblarea obicinuită în jurul bastionelor. Ajuns lângă un zid se uită peste el în jos, unde făceau nişte recruii deprinderi. Colonelul era la câji-va paşi depărtare de el. În momentul acela se apropiă cu paşi tiptili un om tînăr, cu păr negru, pe cap cu o pălărie maghiară. Văzînd acesta, că Împăratul se uită în altă parte, scoase lute un ouşit mare de bucătărie şi lovi înşpre capul domnitorului. Acesta chiar atunci voî să se în-

Măndru-i badea şi să ţine,
Dar' prostia-l pune bine.

Cât e ţeara şi Ardealul,
Nu-i fecior ca Sibianul,
Nici în faţă vederos,
Nici în port aşa frumos.
Ear' fetele Sibiene
Toate-s flori şi viorele.
Toată ţeara de-ai umbra,
Fete-aga n'ai mai afla.

Din Bacamezeu.

Comunicată de G. Murarescu.

Trandafir de pe ogoară
Spune-mi Brato şi te joară
Mai ai altă lelişoară?
Că de ai altă mai dragă,
Eu mă pun şi zac heteagă,
Şi-n trei zile nu mă scol
Şi mă las' în drum să mor
Să mă calce carele,
Să se mire mândrele,
Ce plătesc dragostile.

toarcă, ca și-și continue preumblarea. Asta a fost norocul lui, căci cuțitul a luncat lăturig, așa că rana făcută n'a fost mare. Când s'a des a doua oară cu cuțitu', a sărit colonelul asupra lui cu sabia scosă. Atentatorul l'a apucat-o cu mână, tâindu-se, și apoi s'a luat la luptă cu colonelul. Acesta a ieșit să-l trântască la pământ și mai sosind încă câți-va cetățeni, cu mare greu l-au putut lega pe nemernic, care se apăra din toate puterile lui. Oamenii începuseră să-l bată, dar' Împăratul l'a oprit zicând: »Dar' nu-l bateți! Duceți-l la vardă! Vă rog, nu-l faceți nimic!»

Ajunși la vardă și de acolo la poliție, s'a constatat, că îl cheamă L'benyi Iános, de loc din Ciacvar, comitatul Albei-regale. De profesiune era crotitor și venise la Viena anume, ca să omoare pe Împăratul. Atentatorul a fost condamnat la moarte și spânzurat.

DIN LUME.

Peninsula-Balcică.

Comisiunea de reforme a început să facă schimbări în actuala administrație din Vilaietul Monastir.

În toate comunele dela munte s'au înființat jandarmerii din creștini. La fiecare mie de locuitori s'au ales 10 jandarmi. Pentru întreținerea lor, comunele vor suporta cheltuielile pe din două cu statul. Și fii jandarmeriei este obligat să raporteze pe fiecare săptămână Valiului despre starea de siguranță din comuna sa și din împrejurimi.

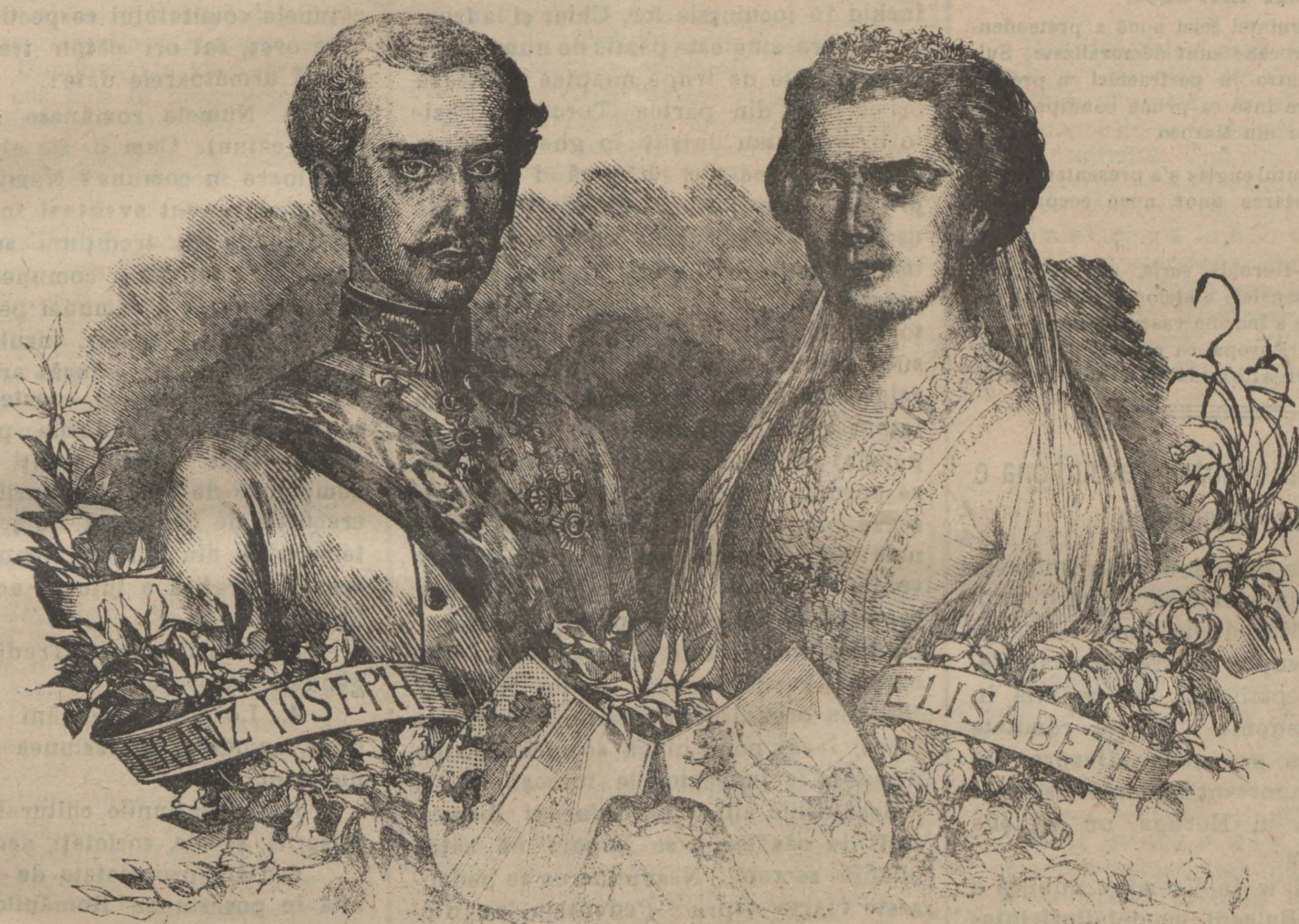
În Bitolia au fost numiți peste 30 de tineri creștini ca funcționari în administrație. De asemenea numeroși cai-macami și mutesarifi au fost înlocuiți cu creștini.

Armata turcească repară toate podurile și șoselele, ce duc la granița Bulgariei și în Macedonia. Flota turcească se repară deasemenea cu activitate, chiar și bastimentele comerciale, cari ar pute să fie întrebuințate pentru transport de trupe.

Atât în Turcia, cât și în Bulgaria domnește credința, că Rusia vrea să profite de o încurcătură pentru ca să pue mâna pe porturile Burgas și Varna. Așa să explică măsurile, ce se iau în porturile rusești de pe Marea-Neagră, grămădirea de material și ordinele ce se dau corpurilor de armată și flotei.

O depeșă din Salonica anunță, că și-a făcut acolo apariția Sarafoff cu banda sa, îmbrăcată în uniformă și înarmată cu puști Manlicher.

Proiectul de reforme elaborat de Austria și Rusia s'a trimis pe la toate cabinetele marilor puteri din Europa.

Cine l'a îndemnat la această crimă? O mărturisire lămurită nu s'a putut scoate din gura lui, atâta s'a putut înșă vedea, că mâna scelerată a fost condusă de Kossuth, căci în drumul către furci a strigat »Éljen Kossuth!«. Un Maghiar, Zimandy, scrie într-o carte despre Kossuth următoarele: »Guvernul piemontez s'a întrepus, ca averile revoluționarilor să nu fie confiscate, dar' în zadar. Drept răspuns la aceasta neîmplinire a dorinței revoluționarilor a urmat la îndemnul lui Kossuth atentatul din 18 Februarie contra Împăratului Francisc Iosif. Lemmi (un revoluționar) avea să se îngrijească de arme pe sama uoigașului maghiar, care era prietinelui lui și al lui Kossuth.»

În amintirea acestui atentat s'a zidit în Viena biserica votivă, ear' metropolitul Șaguna a înființat o fundațiune.

Guvernul turcesc a cerut dela Sf. Sinod din Constantinopol mulțumiri pentru reformele aplicate. Sf. sinod a refuzat să facă asemenea mulțumiri declarând, că o asemenea manifestație este contrară cu spiritul religiei creștine.

Printre Albanezii din România a început o agitație pentru a strânge fonduri necesare spre a veni în ajutorul fraților lor din Macedonia.

Pentru aceasta au convocat o întrunire pentru ziua de 9 Februarie 9 ore dimineața.

Intrunirea se va ține în sala băilor Eforiei.

28 țefi de albanezi din Ipeo și Dia-cova au format o tovarășie contra introducerii reformelor.

Turcia face o mare comandă de tunuri la casa Armstrong, mobilizează nouă trupe și ia strașnice măsuri pentru a se garanta contra spionajului și a mișcărilor bulgărești pe teritoriului ei.

Germania a fost cea dintâi, care a înșărcinat pe ambasadorul său din Constantinopol să stăruie pe lângă Sultan ca să aplice acest proiect de reforme.

Același lucru s'a dispus din partea guvernelor franceze și italiene.

Ministrul de externe Tevfik-Pașa a încunostiințat pe ambasadorul austriac și pe cel rus, că Sultanul a primit măsurile propuse în memorandumul înaintat de ei.

Ziarele sârbești își exprimă părerea de rău, că proiectul austro-rus de reforme nu face mențiune de desarmarea Albanezilor.

Camera bulgară a votat guvernului încredere în desbaterea interpelațiunii lui Tacheff cu privire la măsurile luate față de comitetele macedonene.

După știrile din Macedonia, șapte bande bulgare de 200—300 oameni, organizate în ultimele zile, după uneltirile lui Sarafoff, sunt azi complet arma te

Statele-Unite.

Camera a acceptat raportul comisiunii despre proiectul de lege referitor la scutul contra *anarchiștilor*. Proiectul stabilește pedeapsa de moarte pentru orice individ, care ar uide pe presidentul, vice-presidentul sau alt funcționar, asupra cărui ar pute trece datorințele presidentului. Această pedeapsă e hotărâtă pentru uciderea unui ambasador sau trimis acreditat la Statele Unite.

Camera a votat budgetul *marinei*. In el se prevede construirea de vase nouă de război și înmulțirea trupelor de marină.

Chestiunea Negrilor începe să neliniștească guvernul. In statele sudice li s'a retras Negrilor dreptul electoral. Aceștia țin acum pretutindeni meetinguri uriașe de protestare.

Presidentul Roosevelt e favorabil dispus pentru Negri.

Știri mărunte.

In urma biruinței celei nouă a pretendentului, trupele marocane sunt demoralizate. Sultanul a vrut să intre în pertractări cu pretendentul, acesta cere însă ca primă condiție alungarea Europeanilor din Maroc.

In parlamentul englez s'a prezentat raportul despre înființarea unor nouă corpuri de armată.

«New-York-Herald» scrie, că pregătirile cele mari din arsenalele Statelor unite sunt făcute cu scopul de a înarma vase de război, cari vor fi trimise în Europa, ca aceasta să se convingă despre puterea formidabilă a Statelor unite.

Organizațiunea mișcării revoluționare în Macedonia.

Comitetele macedonene în Bulgaria au mare influență asupra mișcării revoluționare din Macedonia, dar' influența covârșitoare asupra insurecțiunii în Macedonia o au comitetele, cari se află în interiorul Macedoniei. Aceste comitete stăpânesc toată provincia. Despre organizația și importanța alianței secrete din Macedonia în Europa nu se știe aproape nimic.

Ziarul «Newje Vremja» publică o scrisoare din Balcani, cu detalii interesante asupra organizației amintite. In aceeași scrisoare se cuprind și câteva detalii asupra vizitei contelui *Lambdorff* în Sofia. Ministrul președinte *Danef* a făcut pe contele *Lambdorff* atent, că Bulgaria nu poate fi trasă la răspundere, decât pentru activitatea comitetelor macedonene aflătoare în principat, nu însă pentru activitatea celor, cari fac parte din alianța secretă din Macedonia însăși, care singură are conducerea în mâinile sale. Desemenea și delegații acestor comitete din Macedonia, prezentând contelui *Lambdorff* un memoriu, susțineau, că alianța secretă din Macedonia este adevărată conducătoare a întregii mișcări.

Organizația alianței secrete din Macedonia, care s'a început înainte de asta cu 11 ani, poate fi considerată actualmente ca dezvoltată. Înarmarea generală a populației, împărțirea cetelor organizate în toată Macedonia, cari fac serviciul polițienesc și organizația supravegherii secrete — toate acestea sunt deja executate. Toată Macedonia, afară de localitățile din apropierea frontierei

sârbești, este împărțită în mici districte și în fiecare din aceste districte operează 1—2 cete (bande). Astfel de cete se află în Macedonia vr'o opt sute. Fiecare cetă este compusă din câte opt membri. Majoritatea membrilor sunt Bulgari, se află însă membri și din alte naționalități macedonene.

Conducătorii cetelor sunt aproape exclusiv învățători macedoneni, cari sunt deja politicește compromiși. Cetele acestea alcătuiesc o cadă pentru formarea altor bande revoluționare. In timp de pace problema cetelor constă în a ține viu spiritul revoluționar în populație, a se răbuna pentru crudelitățile comise, a omorî spioni și funcționari crudeli, a contra-banda arme și a escorta diferite transporturi.

Din momentul, ce se înserează, stăpânirea Turciei în Macedonia încetează și locul ei îl ia alianța secretă. Pentru timpul de noapte, Turcii, și chiar și miile detașamente de trupe regulate se închid în locuințele lor. Chiar și la frontieră, care ziua este păzită de numeroase detașamente de trupe, noaptea încetează ori-ce pază din partea Turcilor. Păzitorii turci stau liniștiți în gheretele lor și nu se mișcă nici chiar când se apropie cetele. Revoluționarii pot astfel foarte ușor să aducă arme. Curierii bulgari într-o noapte pot trece granița bulgară și în aceeași noapte să se întoarcă îndărăt. In timpul zilei cetele sunt ascunse în munți. Din ascunzătoarele lor baricadate cu trunchiuri de lemne împușcă asupra Turcilor și îi culeă la pământ ca pe niște rațe sălbatice. Când se apropie vr'un pericol, cetele se avertiscă prin signale. Serviciul de sentințele îl fac femeile, cari se află la fiecare cetă. Popoara, care cunoaște toate secretele cetașilor, îi apără și scutește. La sărbători se duc la biserică, țin discursuri revoluționare și țin judecăți. Puterea organizației interne este așa de mare, încât poporul nu se duce să caute dreptate la judecătorii turcești, ci la judecătorii alianței. Chiar și dispensații de căsătorie se impart de către alianța secretă. Nesupunerea se pedepsește foarte aspru. Pedepsele se dictează de către comitetul secret, despre care nimeni nu știe, unde residează. In anii din urmă s'au săvârșit în Macedonia sute de omoruri misterioase, ale căror victime erau spionii sau trădătorii. Două din trei părți din aceste victime erau Bulgari, restul Turci, Sârbi și Greci. Organizațiunea aceasta este un puternic factor al mișcării revoluționare în Macedonia și ține populația vecină în agitație și în groază.

Dela „Asociațiune“.

— Concurs. —

Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român publică concurs pentru *Dicționarul toponomastic geografic al unui comitat locuit de Români în Ungaria și Transilvania*.

Premiul lucrării va fi 500 de coroane.

Lucrările vor trebui prezentate până la 1 Martie 1904 la adresa prezidiului «Asociațiunii».

Secțiunea istorică va censura lucrările înaintate și în privința premiării va face propunere ședinței plenare a secțiunilor, care va decide în merit. Premiul nu se poate divisa, ci trebuie dat întreg lucrării celei mai bune, dar' «Asociațiunea» poate intra la învoială cu autorii lucrărilor nepremiate pentru tipărirea lor. Opuș premiata se va tipări pe șpezele «Asociațiunii» în 500 exemplare, din cari 100 se vor da în posesiunea autorului. Opuș tipărit se va pune în vânzare cu preț potrivit. Secțiunea istorică este însă îndreptățită, ca după trebuință să dispună tipărirea lucrărilor primite și numai în «Transilvania», organul oficial al «Asociațiunii». Numele autorilor să se alăture în plicuri sigilate. Plicul cu numele autorului premiata se va desface după decizia în merit al ședinței plenare a secțiunilor.

Dicționarul de sub întrebare trebuie să conțină toate orașele, satele și cătunele comitatului respectiv și la fiecare oraș, sat ori cătun trebuie să se aducă următoarele date:

1. Numele românesc al comunei (oraș, cătun). Cum îi zic alte neamuri locuitoare în comună? Numirea oficială. Ce nume a avut eventual în vechime? Ce legende ori tradițiuni sunt asupra numirii românești a comunei? Descrierea geografică a comunei pe scurt.

2. Numele apelor, insulelor, munților, dealurilor și — încât ar fi de interes — să se înșire și coastele munților și ale dealurilor, pădurile, poienile, livezile, văile dintre munți și dealuri, cumpenele de ape, drumurile, potecile, oracurile de dealuri și numele deosebitelor părți din hotarul comunei. Descrierea geografică a tuturor acestor localități.

3. Locuri istorice. Tradițiunea și legendele despre ele.

4. Locuitorii români ai comunei după numărul, confesiunea și ocupațiunea lor.

5. Instituțiunile culturale românești (biserici, școli, societăți, asocieri).

6. Câtă proprietate de pământ se află în posesiunea Românilor (jughere catastrale)?

Datele cuprinse în punctele 4—6 se vor espune lângă numele comunei respective arătându-se totodată poziția oficială a comunei (oraș municipal, oraș cu magistrat regulat, comună mare, comună mică), precum și cercul pretorial, de care se ține comuna.

Numirile localităților adunate în chipul acesta se vor așeza și se vor scrie în ordine alfabetică.

Din ședința comitetului central al «Asociațiunii» pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiu la 5 Febr. 1903.

Convocare.

Domnii membri ai «Fondului pentru înființarea unei școli române de fete în Cluj» sunt rugați să binevoiască a participa la *adunarea generală*, ce va avea loc Marți, în 3 Martie a. c. la orele 3 p. m., în localitățile casei române din Cluj.

APEL

In cauza albumurilor Reuniunii române din Sibiu.

Am fost publicat, sînt acum cîteva săptămîni, cunoscuta „Înștiințare” însoțită de un „Apel” în cauza albumurilor.

Deși publicat în mai toate ziarele noastre, apelul n'a aflat, durere, resunetul cu drept cuvînt așteptat. Fapt este, că din numeroase ținuturi românești, în parte foarte întinse și bogate în chindiseli și țesături, până acum n'a intrat chiar nimic resp. aproape nimic, ca și cînd am fi urmărind cutare scop de interes local.

Rămîne dar să întonăm din nou, că lucrarea ce îndeplinim reclamă sprijinul și întreprinderea publicului românesc de pretutindenea.

Pentru de-a înlesni orientarea, îngăduit s'—mi fie a reproduce în cele următoare textul apelului amintit, firește cu schimbările, cari au întreprins de atunci încoaici.

În vorbirea ținută de subscrisul president cînd cu deschiderea expoziției industriale s'a fost scos la iveală planul de a se întocmi 2 albumuri, unul de brodării și alte cusături țărănești, firește alese și aveau frumoase, altul de țesături: covoare, cătrînte, șorturi, culmi, ștergare, merindețe, brîne, fețe de perini, de masă etc. Totodată s'a pus în vedere edarea unui al treilea album artistic, cuprinzînd desemnuri în culori, tipărite întocmai după original.

Aproape de neînchipuit este, cît de încordată și obositoare muncă ne-a cauzat expoziția și pregătirile cu săptămîni înainte. Stăruitori însă cum făgăduisem a rămîne și în viitor, comitetul reuniunii noastre agricole a fost convocat fără zăbavă și, în toiul expoziției, a ținut o ședință, în care, la propunerea motivată a presidentului, s'a luat hotărîrea de a se pregăti 3 albumuri, unul în 4 exemplare la fel pentru brodării și alte cusături, altul earăși în 4 exemplare la fel pentru țesături cum și un album tipărit în 600 exemplare, laolaltă dar' 9 albumuri.

Intr'aceea s'a ivit trebuința de a întocmi din țesături cîte 2 albumuri osebite, unul pentru modele de pîr și lînă și altul pentru cele de humbac. Prin grămădirea în acelaș album, acesta ar fi devenit prea gros. În total deci se pregătesc nu mai puțin de 13 albumuri, unul tipărit în culori și 3 în cîte 4 exemplare la fel.

În scopul copiării și reproducerii am fost reținut, din obiectele expoziției, vre-o 300 piese, alese cu îngrijire de mai nainte.

Albumul tipărit în culori va fi alcătuit din vre-o 40 cartoane în mărime de 25/35 cm. Prețul se va urca la vre-o 8000 cor. Până acum au apărut 5 cartoane, înfățișînd mai multe covoare.

Ca material de copiat ne-a servit deocamdată ceea ce reținusem din expoziție, așadar' în cea mai mare parte cusături și țesături din comitatul Sibiiului, care va ocupa aproape jumătate din albumuri. Planul nostru însă a fost și a rămas să înzestram albumurile cu modele din toate ținuturile românești mai de seamă, stringînd astfel în acelaș mănunchiu, ceea-ce a iscodit și plăsmuit geniul femeilor române, așa zicînd de pretutindenea.

Sînt la noi, așa știm, multe doamne și domnișoare și țărance, cari urmăresc cu viu interes lucrarea noastră, care, de prevăzut e, va cuceri, la timpul său, admirația obștească.

A face dar' parte din albumuri, fie și numai cu 2—3 brodării sau țesături, firește bine alese și proprii cutărui ținut, este o cinste, pe care bucuros o îmbîm cu rugarea călduroasă de a ni-se trimite, în scopul copiării, obiecte de felul indicat.

Binevenite vor fi mai ales cusături și țesături aveau frumoase și originale, așadar' neaoșe românești și aparținînd la portul obștesc în cutare ținut sau comună.

Întăietate dăm obiectelor foarte vechi, fie și spălăcite și mărar stricate încâtva. Cu cît ele vor fi mai vechi, de 20—30 sau doară peste 100 ani, cu atît mai bine.

Obiecte modernizate și paradînd în zugrăveli și culori străine gustului artistic românesc de giaba ni-s'ar trimite, menirea albumurilor fiind stringerea și conservarea mai ales a minunățiilor artistice și așa foarte numeroase și erezite din moși strămoși.

Decît earăși obiecte multe și de a doua mână, mai bine puține, dar' alese și în adevăr frumoase. Buni bucuroși am fi și dacă trimiterea ar fi mărginită la cîte 4—6 obiecte de fiecare ținut. Așadar' obiecte puține, dar' aveau mîndre, originale și din ținuturi cît mai numeroase.

Fiind că și așa vor ocupa, reamintim, aproape jumătate din cuprinsul albumurilor, comunele din comitatul Sibiiului s'—nu se trimită decît cel mult obiecte de o vechime neobicinuită, nu și altele.

Cu atît mai binevenite vor fi obiectele ce ni s'ar fi trimițînd din celelalte comitate, și mai ales din multele ținuturi, unde vechiul și mîndrul port românesc continuă a se menține.

Spre a întîmpina confuzia și încrecăturile, este neapărat a se înzestra fiecare obiect de trimis cu cîte o fășioară, cusută bine și cuprinzînd: numele comunei și al proprietarului, eventual vechimea (socotită după ani), obiectului, prețul vînzării și alte notițe de interes pentru noi. Un prețios serviciu ni-s'ar face, dacă ni-s'ar împărtăși apriat și întocmai, care e numirea locală ce o dau țărancele cutărei găteți cusute, d. e. „altită”, „ciupag”, „bănuți”, „pui pe dos”, „cheiță”, „ciocănele” sau altcum. Nimirile proprii diverselor țesături ori ale cutărei găteți țesute, d. e. „vargă”, „alesuri” și c. l., de asemenea ar trebui împărtășite, dacă e să putem strînge și pune în serviciul obștei multele numiri adese interesante, feliurite și a bună seama instructive. La brodările imbinat s'ar pute alătura o schiță făcută din simple linii, înzestrate cu nimirile locale țărănești.

Comitetele vrednicelor noastre Reuniuni de femei, de asemenea preotesele, învățătoarele, notărășițele și preste tot doamnele noastre, cuvînt avem a spera, vor premerge cu bun exemplu, atît în alegerea și stringerea cît și înzestrarea cu numiri în regulă a obiectelor de trimis.

De cînd cu expoziția, facut-am un modest început cu stringerea de brodării (chindiseli), țesături și alte obiecte foarte vechi. Îngăduit fie-ne să reînvoim acum și prin tipar rugarea de a ni-se trimite în cinste asemenea obiecte, pe seama colecției începute.

De altcum gata sîntem a și cumpăra pe bani ceea-ce ni-s'ar îmbia, cu prețuri, firește, moderate.

La cumpărare vom da întăietate obiectelor, cari s'ar fi deosebind prin frumseță artistică și vechime neobicinuită, aparțină ele la industria casnică sau fiind modele ori vase străvechi, scule de lemn sau metal, icoane,

cărți, lucruri filigrane și c. l. *Binevenite vor fi mai ales obiectele de însemnătate istorică sau artistică.*

Ca de încheiere amintim pe scurt, că la pregătirea alor 13 albumuri se cer spese de peste 10,000 cor., poate și mai mari.

Această sumă, negreșit foarte mare pentru o reuniune ca a noastră, se va pute acoperi abia pe jumătate din vînzarea albumurilor de tipărit. Pentru acoperirea considerabilului rest trebui-vă să intervină obștea românească, în serviciul și cinstea căreia puse vor fi albumurile noastre.

Colecta s'a fost deschis la expoziție, prin amicul și v.—pres. nostru, adînc regretatul Dr. D. P. Barcianu cu suma de 100 cor. Au urmat d-na Constanța Barcianu, care a contribuit 30, d-ra A. Oltean 20, ear' domnii: adv. Dr. E. Pătăcian 10 și G. Borzea, notar com. 2 cor. Următorii domni oaspeți, veniți din România, contribuiri și anume: S. Beloescu 10, D. Ureche 5, C. C. Georgescu 2, N. Manole 5, C. Roth 5 și N. Mandrea 18 cor. 92 bani (20 lei).

Cu deosebită satisfacție am aflat, deocamdată privatim, că direcțiunea institutului „Ardeleana” ar fi propunînd adunării generale votarea sumei de 200 cor., ear direcțiunea institutului „Auraria” de 100 cor.

D-nul M. Cirlea, notar public în Abrud, ne-a trimis, zilele aceste, 25 cor.

Dela întemeietorul și directorul băncii naționale a României, dl E. Carada, am primit o scrisoare, în care acest generos și ilustru patriot s'a declarat gata a cumpăra din albumurile tipărite exemplare în preț de 500 lei.

Rîndul e acum la cărturarii nostri, că-rora le adresăm rugarea să binevoiască a contribui, care cît poate și-l trage inima de dragul unei lucrări de mare interes cultural și național cum este edarea albumurilor des-amintite.

Între cei cu dare de mână și pîtruși de importanța albumurilor, se vor afla, așa sperăm, și de cari vor ține să contribue cu sume mai mari. Reuniunile noastre de femei vor aduce și ele prinosul cuvenit, deasemenea celelalte reuniuni culturale în frunte cu „Asociațiunea”, institutele economice-financiare, cărturarii orășenești și toți și toate cari vor, împreună cu noi, să înalte arta țărancei române și să dea acului și războiului românesc avîntul meritat.

În fața muncii ce îndeplinim și a jertfelor grele ce pe altarul neamului aducem, cu dragă inimă, cu abnegație și zel fără preget, întemeiată apare speranța că, în scopul copiării, se vor trimite obiecte frumoase și originale din mai toate ținuturile românești și că în acelaș timp vor încurge, pe seama confecționării albumurilor, numeroase daruri în bani, cum și obiecte foarte vechi, pe seama colecției atinse mai sus.

În sfîrșit amintim, că lucrările pentru gătirea albumurilor se continuă din răspuțeri și că până la S. S. Paști, așa credem, albumurile vor fi isprăvite, abstracție făcînd de albumul litografic, care și el va fi gata preste vre-o 5—6 luni. Neapărat este însă, ca publicul nostru și îndeosebi cărturarii, reuniunile culturale și institutele financiare să întrevină, cît mai grabnic, cu sprijinul lor moral și bănesc.

Demetriu Comșa,

presidentul „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului”.

Cassa de ajutorare.

(Urmare).

Datorințele stăpânilor (patronilor).

În înțelesul legii acesteia, stăpânii au datorințe față de lucrători și față de slugile lor.

Și adevărat, dacă pe lucrătorul înscris în grupa primă sau a doua în decursul lucrului îl ajunge o nenorocire, stăpânul e îndatorat să meargă îndată după doctor și nenorocirea lucrătorului să o facă cunoscută primăriei comunale, sau dacă este, comisiei locale. Afară de acestea e îndatorat să *anticipeze* (să plătească înainte) cheltuelile de vindecare și dacă bolnavul nu e în stare să lucreze nici după o săptămână, e îndatorat să plătească în decurs de 60 zile câte o coroană pe zi lucrătorului nenorocit.

Se înțelege de sine, că dacă stăpânul n'a fost de vină la nenorocirea lucrătorului, cassa îi va răsplăti toate cheltuelile avute cu vindecarea și ajutorul dat lucrătorului. Dacă vre-un stăpân ar fi atât de neomenos, încât n'ar asculta de porunca legii și n'ar anticipa cheltuelile de vindecare și n'ar da ajutorul convenit la zi, primăria comună făcând raport direcției centrale, aceasta se îngrijește numai decât de lucrător. Stăpânul n'a ajuns la nimica prin sgârcenia lui, pentru-că legea drept pedeapsă va scoate dela dînsul toate cheltuelile avute cu lucrătorul nenorocit.

Pentru slugile economice are să plătească prin primăria comună la cassa de ajutorare în fiecare an de fiecare slugă câte o coroană și 20 bani. A socoti suma aceasta în simbria slugilor, sau a pofti dela ei, ca să plătească dînsii, e strîns oprit.

Primăria comună conscrie în fiecare an cu numele pe slugile economice. Dacă cineva n'ar spune numele fiecărui slugă, numai pentru-ca să nu plătească pentru el la an taxa de 1 coroană 20 bani, are să o plătească rău, căci dacă pe un astfel de slugă îl ajunge vre-o nenorocire, acesta are să capete despăgubirea toată dela stăpân.

Bărbatul temător.

A fost în satul nostru un om, care avea femeie frumoasă, dar' ce 'i-e năzazul că omul era cam hid și pe lângă aceea mai era și prostălu. Stînd lucrul astfel, el o temea de toți, și n'ajusia să o bîtea de multe ori de toată o vineță. Cugeta, că bătîndu-o va face ca să-l iubească, nu se cugeta la aceea că: iubirea nu o poți câștiga cu răul, ci cu binele.

Ba odată, ce 'i a venit lui în minte, — fiind numai siugur acasă — ca să-și spînzure femeia, că doară așa o va face să spună, că mai dragi îi sînt alții ca el. Ea nu era acasă, era în vecini la un frate al dînzei cu cusutul. Merge bărbatul după ea și o cheamă cu buna ca să meargă acasă, ca să-și spună ceva. Muierea pleacă încă voioasă cugetînd, că cine știe ce lucru bun îi va spune. După ce a intrat în casă, s'a pus mutul pe lângă ea cu răul, să spună că pe cine are mai drag? pe el ori pe alții. Biata femeie în spaima ce o cuprinsese nu aputut răspunde nimic.

Sluga neînscrisă ca membru la cassa de ajutorare, pentru taxa plătită de stăpân la cassa are parte de sprijinul ce se dă membrilor extraordinari. Dacă îl ajunge ceva nenorocire, stăpânul are să se îngrijească de dînsul cu doctor și apotecă, să-și dea plata de pe un pătrar de an în bani și în naturale și dacă-î tocmit și cu mîncarea să-și dea și pe aceasta. În zădar s'ar încerca să scape stăpânul de aceste datorințe, căci legea îl silește la ele, dar' dacă nenorocirea s'a întîmplat și stăpânul nu e de vină, cassa are să-și plătească toate cheltuelile ce le-au avut cu vindecarea slugii, apoi dacă sluga a fost bolnav mai bine de o săptămână, cassa îi va plăti pe fiecare zi, dar' cel mult pe 60 zile, câte o coroană. Dacă stăpânul, supunîndu-se legii, s'a îngrijit de vindecarea slugilor, să-și ceară o chitanță despre cheltuelile doctorului și apoteei, aceste să le dea primăriei comunale sau comisiei locale. Ele vor raporta treaba direcției centrale și stăpânul își va primi toate cheltuelile.

Datorințele proprietarilor de mașini.

Cel-ce are mașini de treerat, tăietor de șisă etc e îndatorat să înscrie ca *extraordinari* pe toți lucrătorii, despre cari se știe, că-î poate ajunge mai ușor ceva nenorocire și adevărat: pe focar, pe adăpător, pe cei-ce dau snopii la mașină. Taxa de o coroană plătită pentru ei nu o poate trage din simbria și nici nu o poate cere dela dînsii.

Dacă proprietarul de mașini n'ar face lucrul acesta, ca să-și înscrie, lucrătorul, care se nenoroceste, sau la cas de moarte familia lui îl poate pîri pentru cheltuelile avute și atunci, dacă proprietarul n'a fost de vină la nenorocire.

Focarul, adăpătorul sau dătătorul de snopi, dacă s'au înscris altcum în grupa întăia sau a doua ca membru ordinar sau extraordinar, sau care e aplicat ca slugă în economie, nu trebuie înscris de nou de membru; nu trebuie înscrisi nici atunci, când proprietarul în înțelesul punctului următor și-a asigurat în general toți lucrătorii.

Văzîndu-o bărbatul că tace, a cugetat că este vinovată, și pentru aceea nu zice nimic. Nici una, nici alta ci o apucă pe femeie și o târaie la spînzurătoare — căci sfoara era pusă de mai înainte la grînda cîșii, — 'i-apus gâtul femeiei în laț, și cu pumnii haid pelîngă ea să spună, și să-și spună că pe cine are mai drag? Biata, toată a fost vinețită și nu mai avea mult, atunci, ca din întîmplare a venit copilul lor acasă — căci avea și copii — dela joc din sat, și văzînd pe mamă sa că vrea să moară, numai decât a fugit la unchiul lui în vecini plîngînd în gura mare. Bietul frate fuge în ruptul capului, ca să se convingă despre adevăr. Pe cînd sosește acolo, sora lui nu mai cînd și cînd sufla și toată era vînată, și mutul sta lângă ea cu muștrări aspre.

Văzînd fratele ce e, numai decât a tăiat sfoara și a pus pe soru-sa în pat, de unde nu s'a sculat două zile, și nici nu s'a deșteptat de loc în acel interval. Apoi urmarea acestei tiranii ne mai pomenite a fost, că și puțina iubire, ce poate că era în inima

Și adevărat direcția centrală e îndreptățită, ca pe calea contractului să asigure pentru caz de nenorocire și în general lucrătorii dela mașini. În asigurările acestea nu se anintesc lucrătorii după nume, ci se înseamnă numai numărul celor aplicați la mașină. Cel-ce vrea să-și asigure astfel lucrătorii, să se adreseze primăriei comunale, care îi va explica cât trebuie să plătească și va mai spune și alte lucruri, ce trebuie să știe. (Va urma).

Curțile cu jurați.

Procese pentru omor, calumnie, dar' mai ales procesele politice se judecă înaintea curților cu jurați, de cari mai ales noi Românii, din cauze știute, avem adese-ori parte. Înainte de-a se constitui o curte cu jurați, cînd e vorba de un proces, presidentul tribunalului pune juraților următoarele întrebări:

Nu este între jurați,

1. Care ar fi vătămă, respective a denunțat fapta criminală.

2. Care acum este sau a fost soțul sau fidanțul îngreunatului ori al vătămăului.

3. Acela, care e în linie dreaptă rudă sau cumnat cu acuzatorul, cu îngreunatul, cu vătămăul sau plenipotențiatul (inputernicitul), respective cu apărătorul, eară în linia laterală e rudă până inclusive la gradul de vîr, sau acela, carele e fratele soției, sau bărbatul surorii.

4. Care este în relațiune de adoptator, de părinte crescător cu îngreunatul, cu acuzatul, cu vătămăul sau plenipotențiatul lor, respective cu apărătorul, ori este sau a fost unuia dintre acestia tutor ori curator.

5. Care în cazul de judecării sau achitării acuzatului are de-a spera un profit, sau se teme de o daună (pagubă).

6. Care în cauza aceasta a fost ascultat ca martor sau a fungat ca expert, respective este citat în această calitate la pertractarea principală.

7. Care în cauza aceasta a fungat deja ca jurat, acuzator sau ca apă-

acelei femei nefericite, față de bărbatul seu, s'a stîns de tot, și de nu a fost înainte de aceea destrăbălată a fost după cele întîmplate. Și de am cerca în lume, dar' nu în lumea care este așa de mare, ci în un sat numai, și vai! mulți bărbați am afla de aceia, cari cugetă că din ce sînt mai duri și mai tirani față de femeie, cu atîta va fi mai bună și mai sîrguincioasă în ale economiei. Dar' grozav se înșeală aceia, cari cred că aceasta procedură este bună, de oare-ce femeia încă are simț ca și bărbatul, ba încă mai fin, și cînd cineva o vătămă cu nedreptul de sigur, că o doare așa de mult încît nu poate ca de acea ființă să se mai alipească cu drag, ci numai cu groază și de silă... Apoi vai de iubirea câștigată prin forță, că în aceasta iubire totdeauna este ascuns dorul de răzbunare, și acela ori mai curînd, ori mai tîrziu se manifestează.

Cu greu învine a crede, că poți face pe cineva bun cu bătăi și alte prostii, dar' cu binele da, căci văzînd fie femeie, fie bărbat — pe cineva că-î bun, e fin față de el, și de nu

rător, sau ca plenipotențiat al vătămă-
tului.

8. Care nu posedă limba ofi-
cioasă a statului.

9. Acela, care în lista juraților
nu s'ar fi putut înscrie din motivul de
scădere trupească sau spirituală, sau
pentru aceea, că în contra dînsului este
procedura criminală în curs, sau în con-
tra lui este ordonat concurs, sau pu-
nerea sub curatelă, sau în privința că-
ruia împrejurările acestea s'au întîmplat
mai târziu

După-ce au răspuns jurații la ace-
ste întrebări și nu s'a aflat, care n'ar
fi bun de jurat, se constituie și procesul
începe cu ascultarea celui învi-
novătit.

PARTEA ECONOMICĂ.

Alegerea seminței.

— O mică socoteală. —

Despre alegerea seminței s'a vorbit
de multe-ori în »Foaia Poporului« și
cu toate acestea tot ni-se pare, că nu
s'a vorbit destul. Pentru-ce? Pentru-că
Românului nu-i poți toca destul la
ureche, că prea de multe-ori cruță la
tărîțe și risipe la făină. Asta o face
el mai ales și la cumpărarea seminței.
Sute și sute de mii de coroane iasă
din șerparul plugarului nostru pentru
semințe, dar' parte mare din banii ace-
stia sînt dați în vînt. El nu prea își
bate capul, că ce fel de semință cum-
pără și de unde. E vorba să i-se pară,
că e semința cerută de el. Că e ve-
ritabilă etc., cu asta nu-și bate fiecare
capul și din pricina asta are apoi per-
deri. Ca să ne scăpăm de acestea,
trebuie să știm, dela ce atîrnă valoarea
seminței.

O semință e bună, dacă e veri-
tabilă, curată și încolțește bine.

Veritabilă e semința, când în-
tr'adevăr e dela acel fel de plantă, al
cărei nume îl poartă. Semința de lu-
cernă o poate ori-cine ușor deosebi de
cea de trifoiu, dar' cea de trifoiu ita-
lian de cea de trifoiu franțozesc mai

greu. În privința aceasta se înșală
foarte mulți plugari, adică îi înșală ne-
gustorii înșelători. De o astfel de pa-
gubă ne putem păzi cumpărînd se-
mînță numai dela firme cunoscute de
cinstite.

Valoarea unei semințe atîrnă și
dela curățenia ei. E știut, că în 100
chlgr. de semință de trifoiu se află tot-
deauna și câteva chilogramme de nêsip,
pleavă și semințe de burueni. Într'un
catalog de semințe trebuie să spună
deci negustorul cinstit totdeauna, cât
de mare e curățenia seminței. Cură-
țenia se spune în procente și se în-
semnează în cataloagele nemțești cu
litera R. Dacă vedem într'un loc R.
90%, asta va să zică, că numai 90 klgr.
sînt semință curată, celelalte 10 klgr.
sînt semințe de burueni.

De cea mai mare însemnătate e și
puterea de încolțire a seminței. Într'un
catalog (nemțesc) vedem însemnat d. e.
la trifoiu lângă R. 90% și K. (puterea
de încolțire) 80—84%. Ce va să zică
asta? Asta va să zică, că din semințele
curate de trifoiu încolțesc 80—84 fire,
celelalte 16—20 sînt sterpe. Așadară
din 100 klgr. semință sînt numai
90 klgr. curată și din acestea numai
80—84% (mijlocie 82) încolțesc. Dacă
înmulțim curățenia cu puterea de în-
colțire, și productul îl dividăm cu 100
căpătăm valoarea de folosință a semin-
ței, d. e. $90 \times 82 = 7380 : 100 = 73.80$,
adecă din 100 klgr. numai 73 kgr. și
80 decagr. au valoare, restul de 26 klgr.
20 dkgr. nu plătește nimic.

Se înțelege, că nu ne prea putem
încrede nici în cifrele, ce ni-le spune
ori-ce negustor de semințe, de aceea ar
fi bine, ca la cumpărare să se întovă-
rșească mai mulți plugari și să cum-
pere semința în saci plombați, căci
aceasta e cercetată la o stațiune de
control, care a însemnat pe ea procen-
tele curățeniei și a puterii de încolțire.
Aici încă ajută foarte mult societățile
Raiffeisen, căci acestea pot cumpăra se-
mînță mai multă deodată, fiind sigure,
că vor nimeri-o bună.

Aceasta ar trebui să o aibă ori-cine în
vedere, dar' cu deosebire cei dela putere...
Cum de exemplu sînt și puternicii de azi, că
încă cu forța voesc a câștiga iubirea naționa-
lităților din asta țeară, fac și ei ca omul de-
spre care am vorbit la început. Dar' cu asta
nu pot să-și ajungă scopul nici când. Ci cu
binele mai zic, că vor pute face isprăvuri bune,
cu buna și cu încetul departe ajunge omul,
însă graba strică treaba... și i pace bună
de bine.

Apoi știut este, că nici-când cu pelin
nu câștigă frați adevărați pentru-că pelinul
este amar. Apoi să mai amărești amarul e
de prisos, căci și așa dăstul de amar este...
Ci cu zahar apoi câștigă frați de cruce, și cu
dreptate... cari nici-când nu te părăsesc,
fie în bine, fie în rău... Căci și omul, de-
spre care am scris la început, ori-cât a voit
să-și silească femeia ca să i iubească, și ori cât
a voit el prostul să între în inima ei, cu bă-
tăi și spânzurătoare n'a putut, ci mai mult a
fost urît, și în loc de iubire a câștigat nu
numai ură, dar' o așa ură, încât nici când a

Dela reuniunile noastre de înmormîntare.

— Adunarea reuniunii din Bistrița —

În anul trecut dl Dr. G. Tripon-
advocat în Bistrița, mînat și dînsul de
dorul, de-a vedea în comunele noastre
înființându-se cât mai multe reuniuni
de interes economic, ne-au pus la dis-
poziție statutele »Reuniunii I. de în-
mormîntare a locuitorilor români gr.-cat.
din Bistrița«. Noi le-am publicat anul
trecut cu atît mai mare plăcere, că
ele erau făcute și revăzute de un om
cunoscător în legi, așa că toți cei-ce
l-au urmat, sau îl vor urma, numai câ-
știga vor pute din aceasta. Ca să se
vadă, ce ispravă face harnica reuniune
din Bistrița, lăsăm să urmeze, după »R.
B.« raportul despre adunarea ei gene-
rală din 15 Febr a. c.

Președintele Dr. Gavril Tripon a
deschis ședința cu un avîntat cuvînt
de deschidere. Membrii verificatori ai
procesului verbal au fost designați domnii
Teodor A. Bogdan, George Matheiu și
Ioan Horhondariu.

Se ceteșta raportul direcțiunei îm-
preună cu rațiociniul cassarului pe anul
de gestiune 1902 și în legătură cu ace-
sta raportul comitetului de revisiune
— din care rezultă, că direcțiunea în
decursul anului a ținut 8 ședințe, în
cari s'au rezolvat afacerile curente.

Reuniunea în decursul anului a
avut 600 membri și s'au întîmplat 10
căsuri de moarte plătindu-se pentru ace-
stea suma de 1257 cor. 50 bani; ear'
locurile vacante au fost ocupate prin
primirea și intrarea membrilor prenotați.

Averea reuniunii a sporit cu 1793
cor. 80 bani, ridicându-se la conside-
rabila sumă de 9941 cor. 01 ban; do-
vadă că reuniunea prosperează asigu-
rînd mult bine poporului ce o susține.

După-ce ce se cetesc toate rapoar-
tele s'a dat absolutul pentru gestiune
anului 1902, ear' membrii direcți-
unei și ai comitetului de revisiune își
depun mandatul pentru a se face o
nouă alegere. Membrii reuniunii aleg
pe un ciclu de 3 ani: de director-pre-
ședinte: Dr. Gavril Tripon, adv.; vice-
președinte: Stefan Poruțiu, cassar la

murit biata femeie nu l'a suferit lîngă patul
ei de durere, ci l'a mînat de acasă ca să
nu o nădușească și atunci... Femeia a
murit de vre-o 6 ani, și se odihnește, el a
rîmas și e vai de el, căci pînă a trăit ea
toate le avea la casă, dar' de când a murit,
sărăcia s'a încuibat în casa lui, bătaia lui
D-zeu l'a ajuns, și acum o poate plînge, căci
ea nu-i, nu i-a lăsat-o D-zeu, căci nu a me-
ritat, fiindcă a batjocorit-o.

De ar fi tractat el bine cu ea, poate că
și astăzi ar trăi și el ar fi fericit și copilașii
lui n'ar fi orfani, și de ar fi fost bun, sigur
l-ar fi iubit cu timpul, deși la început poate
că nu l'a iubit, și se poate că numai la în-
demnul altora s'a măritat după el. De alt-
fel și datina de-a îndemna pe cineva la căsă-
torie, încă este foarte rea. Pentru că nu la
toți oamenii le place a mânca din una și
aceeași mîncare, la unul îi place una, la al-
tul alta și așa mai departe. Intocmai așa
stă lucrul și cu căsătoria, la bătrîni le place
feciorul (ori fata) care este cu avere, ca să
aibă cu ce trăi mai ușor. La tineri! O! ei

vei ave iubire fată cu acel cineva, n'ai nici
simpatie, ci numai ură, totuși în urma pur-
tării bune și umane, îl iubește, are atragere
cătră dînsul, zi de zi îi dorește societatea. Din
contră, când oare-cine recurge la tirăni, atunci
își poate lua adio dela iubire, din partea ce-
lui atacat. Nu omul, care posedă așa multe
însușiri bune, sau rele, după-cum vom lua lu-
crul, ci animalul, care este mai dedat cu su-
punerea și cu suferințele zilnice, încă dacă
vede că ori-cât merge, ori câtă greutate poartă
stăpînul nu-i mulțumit cu atîta, ci tot mai
mult îl împovorează, și din obicei nu-l cruță,
zîu dela un timp se urește și ori nu mai
voește a purta greul ce îl pune stăpînul în
spinare, ori la cas când totuși nu poate scăpa
din mîna lui nemiloasă, atunci i-se supune
și pleacă mai departe cu capul în pămînt și
fără de nici o voie. Pe când, de l'ar lăsa
cu buneță și în loc de bătaie și tirăni, i-ar
da mîncare bună și apă curată și la timp,
cu cât drag, și cu câtă voie ar merge și omul
ar ave folos îndoit de mult, pentru-că ar ave
spor îndoit în lucrul seu...

inst. »Bistrițana;« secretar: Iuliu Chitta, învățător; cassar: Ciril Negruțiu, capelan; de membri în direcțiune: Teodor A. Bogdan, învățător; Ioan Moldovan, Pavel Butuc, măestrii zidari, Mihai Dorofteiu, Vasile Bugnariu, Pavel Șomfălean, Nicolae Sângeorzan, Stefan Vermeșan și Stefan Filimon, economi.

În comitetul de revisiune se aleg domnii: Dr. Leon Scridon, protonotar on. comitatens; George Curtean, secretar de bancă, și Stefan Ungur, executor de dare. După acestea se votează mulțumită protocolară fostului cassar al reuniunii, d-lui Leon Monasterian, pentru multa sirguință, esactitate și abnegațiune arătată la reuniune în oficiul avut dela începutul activității reuniunii.

Ne mai find alte obiecte de desbătut, prin o scurtă vorbire rostită din partea d-lui presedinte, adunarea s'a închis — depărtându-ne cu toții mângâiați de cele împlinite și convinși, că Reuniunile de înmormântare sunt dintre cele mai binefăcătoare așezăminte, pentru poporul nostru.

Români, de voiți ca în unele momente de durere și nefericire să aveți și o mică mângâiere faceți-vă în toate comunele voastre Reuniuni de înmormântare!

Biroul Reuniunii din Bistrița cu plăcere vă deslușire și îndrumările de lipsă ori și cui.

Tab.

SFAT.

Găinile care mănâncă ouele, căpeta năravul acesta rău de regulă, când ouă mai multe în acelaș cuib. În cazul acesta se sparge câte un ou și găina îl mănca. De aceea trebuie să-și aibă fie-care cuibul ei. S'a observat însă, că unele tot nu-și lasă năravul. În cazul acesta recomandă un cultivator de găini să le punem în cuib câte-va ouă de porțelan, cari sunt eftine, și găina cu nărav, ciocnind înzadar în ele, se desvață.

—♦♦♦—

nu caută avere, ei caută numai la plăcerea de a fi la olaltă și de vom cugeta mai serios, apoi tinerii, deși judecă cu minte mai ne-coaptă, totuși ei judecă mai bine. Fiindcă e mare și greu lucru a-ți lega de cineva viața fără ca să-ți iubești, ba în celea mai multe casuri nu numai că lipsește iubirea, dar nici simpatie nu este. Apoi Doamne sante este o zi înorată, și plină de furtuni și cât de cu greu trece, d'apoi o viață se o petreceă cineva tot așa, tot înorată fără ca razele dulci ale soarelui să se vadă, și să-ți lumineze casa și viața, e greu, e foarte greu. Înzadar, bătrânii la asta nu cugetă, ei sunt materialişti și pace, nu cugetă că pot fi toate bunurile lumii pe afară, dacă în casă și ziua la ameazi e întunec, nu folosește nimic averea. De altcum o știm din nenumărate exemple că: căsătoria încheiată numai la îndemnul altora, nici-când n'a fost fericită. Și deși unii și-au luat neveste bogate, sau fetele bărbai bogati, totuși cei mai mulți dintre aceia, cari n'au căutat avere, ci conduși nu-

Știri economice, comerc., jurid., industr.

Populația Bulgariei. Agentul român diplomatic din Sofia, dl Mișu, a trimis ministerului de externe, o statistică despre populația Bulgariei, din care rezultă că în prezent Bulgaria are 3.777.288 de locuitori.

Un nou cheiu la Brăila. Cheiul actual dela Brăila nefind îndestulitor pentru un mare număr de vase, guvernul român a hotărât să construiască un cheiu nou, după modelul cheiului dela Galați. Deja s'au dus la fața locului mai mulți ingineri, sub președinția dlui Saligny, ca să facă planul și studiile necesare pentru noul cheiu.

Esposiție industrială. »Hermannstädter Bürger- u. Gewerbeverein« va aranja dela mijlocul lui August până la mijlocul lui Septembrie 1903 o esposiție locală industrială în localitățile dela »Gemeinschaftshaus«. Cei-ce doresc să participe cu lucrări la aceasta esposiție să se adreseze d-lui Martin Schuster, vice-preșidiul reuniunii, Strada Turnului, 29, I.

Din Bucovina. Dirigența partidelor române unite a ținut Lună în 16 l. c. o ședință, în care proiectul de statute pentru o »Centrală a înșoțirilor economice române din Bucovina«, elaborat de dl C. Berariu, pe baza modelelor germane și conform deciziunilor dirigenței, s'a aprobat și s'a decis a-l prezenta adunării generale constitutive a centralei spre primire. Asemenea s'a hotărât convocarea adunării pe ziua de 10 Martie a. c. Cu întreprinderea pașilor preparativi au fost înăreținată o comisiune compusă din mai mulți fruntași.

Dela băncile noastre. »Auraria«, Abrud. Reserve 95.125, depuneri 543.095, fondul de pensii 35.126, venitul curat 23.673 cor. 96 bani.

»Bănățeană«, Bucovet. An. I. Capit. social 10.010, depuneri 384.61, venit curat 384 cor. 61 bani.

»Beregsana«, Beregsău. An. VIII. Reserve 3246, depuneri 26.767, venit curat 4235 cor.

FELURIME.

Cât costă armatele. În anul 1900 s'a celtuit pentru armată; în Anglia 1810 milioane fr.; în Rusia 1291 milioane; în Franția 978 milioane; în Germaia 969 milioane; în Austro-Ungaria 488 mil.; în Italia 470 milioane; în Spania 171 milioane; în Suedia și Norvegia 108 milioane; la un loc: 6285 milioane.

Dacă mai adăogăm acum și dobânzile ce plătesc statele la împrumuturile făcute cu ocazia războaielor trecute, ajungem la suma de 11 miliarde, 707 mil. fr. Suma aceasta e jumătate din întregul venit ce-l dă Europa într'un an și pe care marile Puteri îl cheltuesc pentru susținerea miliției!

Epistolă deschisă

cătră prea stimabila doamnă Maria din C.

Sunt preot și cunosc destui fii sufletești din ai mei, cari pătimesc de cumplitul morb al reumatismului, dară din cauza sărăciei nu-și pot ajuta. Vă mulțumesc deci prea stimabilă doamnă în numele tuturor suferinșilor, cărora am de gând să le recomand »Medicina ieftină«, a Domniei Voastre din nr. 5 al »Foi Poporului«, și chiar de aceea rog să aveți bunătatea a-mi mai da prin ospitala »Foaia Poporului« următoarele deslușiri:

1. Rădăcină de boz = *Attichwurz*, ciomăfaie = *Stechapfel* și mătăcină = *Bienenkraut* sau cum îi zic Românii bucovineni »roiniță«, acestea trei plante se pun în câtime egală la fert, ori poate din una se pune mai puțin și din alta mai mult? Aș voi să știu anume proporția, în care trebuie ferte numitele plante și în care cantitate trebuie să fie tustrele la un loc?

2. Nu încapă îndoială, că după receptul Domniei-Voastre din boz se folosește numai singură rădăcina. Dară din ciomăfaie și din mătăcină ce trebuie folosit? Plantele întregi cu rădăcină cu tot, ori numai părțile lor deasupra pământului fără de rădăcini?

3. Înainte de a pune plantele numite la fert, nu trebuie ele mai întâiu să fie curățite de lut și spălate bine în apă curată?

4. Cum e de împedecat aburul din scaldătoare, ca să nu ajungă la ochii celui morbos? Și nu strică el și altor persoane, ce se află în odaia, în care se află bolnavul?

Mulțumindu-Vă înainte pentru binevoitorul răspuns, rămân al Domniei-Voastre cu toată stima

Un preot din Bucovina.

mai de inimă, s'au căsătorit și au devenit avuți, de oare ce ei și au iubit soțul și iubindu-l pe el nu și au urit nici casa, nici munca, ci cu drag au muncit împreună, căci:

Urîtul și traiul greu
Te duce la fagădău.

Apoi când ajunge omul acolo, ca să-și câștige mângăere la alte case și nu la a lui, e vai de el.

Deci ar fi bine ca bătrânii să lase tinerii în pace, să-și aleagă cum le place, căci ei au să trăească, de ar fi rău, ori de ar fi bine, nu vor blăstema pe nime.

Maria din Câmpie.

Ce bine-ar fi!

Ca tinerii, — odinioară

Se iubeau cu foc, cu dor...

Incât vestea de iubire

S'a lăpât prin satul lor.

Doi, trei ani abea trecură,
De când s'au și cununat,
Ear- nevasta — rea ca para
Îl înfruntă pe bărbat:

— »Ce-mi tot oftezi bărbățele,
»Au doar' m'ai urit de tot?
»Nici în brațe-atâta vreme,
»Ce-i de nu m'ai strîns de loc?»
»Cum ești azi?! Au nu ții minte
»Ce-mi jurai, și tu atunci?
»Că-ți sunt dulce, de 'n iubire
»Era mai să mă mănânci«.

— Ba știu bine — ba țin minte
Și aceea, c'am jurat,
Dar' of!! bine-ar fi acuma
Dacă te-aș fi chiar mănecat.

Em. Saciu, inv.

CRONICĂ.

Preot român în Canada. În urma cererilor multor coloniști români, de lege gr.-or., azezați în colonia Regina din Canada, de a li-se trimite un păstor sufleteșc, I. P. S. Sa Metropolitul Partenie al Moldovei și Sucevei a designat pe părintele Eugeniu Ungurean din Iași de a merge în Canada. Părintele Ungurean va pleca în curând la Canada.

Hymen Gavriil Pop Branea și Mărioara Blasiu își vor sârba cununia lor Duminecă în 1 Martie 1903 st. n. la orele 2 p. m. în biserica greco-cat. din Țeușă-de-scaun.

— **Lucreția Popp și Petru Pătrășenariu** și-au celebrat cununia lor Duminecă, în 9/22 Februarie a. c., în biserica gr.-cat. din Daia română.

— **Domnul Dr. George Linul**, avocat și fiscal comitatens, anunță căsătoria sa cu doamna **Cumila Moldovan**, care va avea loc Duminecă la 22 Februarie st. n. a. c. 1 oră d. a. în biserica gr.-cat. din Cătina (Bistrița).

— **Mărioara Papp și Dr. Parteniu Barbu**, logodiți.

Veste slabă. Ni se scrie din Pianul-de-jos: După-ce unii îndărătnici din parohia noastră, cari în anii trecuți n-au primit pe parochul cu crucea la Bobotează, n'au fost nici scoși din lista alegătorilor, nici siliți la plătierea taxelor, acum am ajuns acolo, că în fruntea comitetului parochial stă un „nebotezat”. Cum va reprezenta acesta biserica, se judece publicul creștin; nouă ne dovedește, că e adevărată zicala din bătrâni: „Frâuul prea lung face calului nărav”.

T.

Earăși Jebeliul. Se știe, că comuna Jebeliu din Bănat a ajuns mai anii trecuți la o tristă celebritate prin faptul, că s'a descoperit o bandă întregă de femei, cari își otrăveau bărbații. Alături de procurorul din Timișoara s'au primit earăși o scrisoare anonimă din Jebeliu. Anonimul scriitor comunică procurorului în limba românească, că locuitoarea din Jebeliu Ileana Graur n. Valcanutiu și-ar fi otrăvit anul trecut bărbatul. Procurorul, pe temeiul acestei scrisori, a pornit cercetare.

Cum se poartă Românii cu Maghiarii din România. În România, prin orașe mai cu seamă, se află mulți Maghiari, indeosebi Săculi, duși acolo, fiindcă s'au săturat de bunătățile patriei lor. În Galați vreau să și zidească o biserică și guvernul român le-a îngăduit să facă o lotărie, ca să strângă bani spre scopul acesta. Losurile le cumpără Românii, așa că biserica maghiară se zidește cu bani românești. Dar' se încercăm la noi așa ceva?

Nefericire la minele din Anina. Muncitorul ocnăș Ioan Macra dela minele din Anina a căzut în fundul ocnii dela o înălțime de 400 metri și a rămas mort. Asta s'a întâmplat în 16 Febr. n. A doua zi în 17 Februarie a suferit aceeași soartă muncitorul Antoniu Iacob Ignat. Trupul lui l-au scos mutilat îngrozitor din adâncimile pământului. S'a pornit cercetare.

Asentările. Ministrul de honvezi a dat o ordinațiune, prin care amină, în anul acesta, asentarea pe timpul dintre 1 Aprilie și 31 Maiu.

Fecunditate. Femeia Agapia Cozmici, din comuna Isaccoa, jud. Tulcea, a născut 4 băieți. Atât copiii, cât și mama sunt pe deplin sănătoși.

Foc și încă ceva. Din Pojaga de sus ni se scrie: În 26 Ianuarie a. c., la 8 oare seara s'a aprins un staul al lui Toma Bulger. În staul avea 2 boi, 2 vaci, 2 juninci și un vișel, care toate au ars scurum; dauna trece peste 1500 cor. Grajdul era pe un deal, așa că până au alergat acolo, toate erau topite. Din ce și prin cine s'a aprins, până astăzi nu s'a aflat, dar' omul a rămas fără bucate, fără nutreț, ca degetul, de oare-ce la noi bucasele le cumpărăm, că la noi nu se fac. Tot în Pojaga-de-sus mai în anul trecut oare-cineva s'a dus în staulul unui om, care avea numai doi boi, și din răsbunare le-a tăiat picioarele la amândoi boii. Reu făcătorul nici până în ziua de astăzi nu se știe. Altcum la noi credința tare a scăzut, școala stă goală fără de nici un requisit, pentru-că directorul nu se mai interesează de ea, predici în biserică nu auzim, de aceea oamenii așa s'au stricat la noi, încă abia mai găsești fete cinstite, concubinagiile au ajuns la culme, ceea-ce a constatat însuși protopopul tractual cu ocaziunea vizațiunii caronice s'auvârșite în 25 Noemvrie 1902. Un an a trecut, decând toate acestea și mai multe alte plângeri le am arătat la Blaj, însă până astăzi lucru stă încă neisprăvit.

În 11 Februarie au fost alegerea de ofițieri comunali. Primar a fost ales prin aclamațiune Ioan Corodea, om fără carte, dar' de omenie. Celalți slujbași au rămas tot cei vechi N. G., ec.

Un cor nou și isprava lui. Din Rachitova ni se scrie: Prin aceasta imi iau voe a vă aduce la cunoștință, că și în comuna noastră Rachitova s'a înființat de curând un cor vocal, care în 6 Ianuarie st. v. 1903 și-a dat prima petrecere foarte bine reușită și acum Duminecă în 2 Februarie st. v. 1903, iarăși a avut loc o petrecere împreună cu teatru în sala de învățământ a școlii gr. or. din loc.

Mai întâiu s'au cântat din partea corului de bărbați de sub conducerea tinerului nostru învățător Constantin Simu: Hora nouă, Coroana Moldovei, Hațegana, apoi a urmat piesa poporală: Otrava hărcoșilor, care a fost predată minunat de Constantin Simu și Mihai Fiștea. Au urmat jocurile, Călugerul și Bătuta, tot din partea tinerilor din comuna noastră Rachitova, care au învățat în timp foarte scurt toate acestea. Publicul a rămas uimit văzând ce spor a făcut tinerimea din comuna noastră care mai înainte petrecea timpul pustiu. La urmă a fost joc.

Toate cele înșirate mai sus s'au făcut prin silința bravului nostru învățător Constantin Simu, care cred că și mai departe își va da silința la astfel de fapte bune, dar' și noi îi datorim cele mai sincere mulțumiri.

Durere că avem unul — cu numele nu l'amintesc aici — care în loc de a da sfaturi bune și a da sprijin la astfel de lucruri, îi desguștă pe feciori de toate, va să zică vrea să l'intoarcă earăși la calea cea rătăcită. Pocăsească-se!

Adam Stan.

Mosie recăstigată. Intre puținele familii române bogate, cu inimă românească, e și a Mocionestilor din Bănat, care a jertfit zeci și sute de mii pentru cultura românească. După cum aflăm dl **Zeno Mocsonyi de Foen**, marele proprietar dela Bulci, voegte să cumpere pe seama fiului său Anton Mocsonyi de Foen aproape jumătate din bunul strămoșesc dela Foen în preț de peste un milion de coroane.

Neecrolog. Cu inima sfâșiată de durere, anunțăm înecetarea din viață a scumpului și neuitatului nostru șoș și tată **Iosif Orbonaș de Vajda-Hunyad**, pretor cercual, deputat sinodal, membru în direcțiunea „Ardelenii” etc., care și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, împărțit fiind cu sfintele taine. la 20 Februarie n. a. c., în etate de 63 ani. Rămășițele pământului s'au așezat spre odihnă vecinică, azi Sâmbătă în 21 Februarie n. la 3½ ore p. m., în grădina bisericii gr.-or. din Orăștie.

Jalnică familie.

Cadavru în fântână. Sunt două luni, de când femeia Hedvig Veszel din Reșița, în etate de 66 ani, a fost atacată de apoplexie. Femeia își câștiga pâinea cu lucrul mânilor. Acum însă nu mai putea lucra. În supărarea ei a volt adeseori să se sinucidă, dar' totdeauna a fost împedecată de cineva. S'a întâmplat în fine, că feciorul ei căuta Lună pe mamă-sa și a aflat-o în fântână, unde nefericita se aruncase de bună voie, ca să scape de miserie.

Paprică falsificată. Cetim în „Alkotmány”: Paprica din Seghediu e renumită. Însă există o rasă oarecare, a cărei înclinație spre falsificare este încă și mai renumită. Vișurile bune de pe la Cinci Biserici le a falsificat firma Engel, acum i a venit rândul papricii. O firmă din Timișoara s'a apucat să falsifice paprica. Un comerciant din Seghediu a comandat din Timișoara 18 saci de paprică, care fiind falsificată, a fost confiscată și aruncată în Tisa. — Săracii pesci! Falsificătorul a fost amendat cu 300 coroane.

Originea Maghiarilor. Un învățat din Japonia, Teisan Siga, zice că poate dovedi cu documente, că Maghiarii își trag vița din Japonezi. O semănție japoneză a ajuns odinioară în centrul Asiei și din semănția aceasta se trag Maghiarii.

Alegere de învățător. Din Boșoromâna ni se scrie: În 29 Decembre a fost alegere de învățător la noi. Candidați au fost 3, dintre cari Drăgălină a avut 72, ear' Ionescu 150 voturi. Dar' comuna noastră numără cel puțin 500 voturi, însă n'au votat, pentru că dacă au văzut cum se cumpără voturile lui Ionescu pe spirit, au plecat acasă, mârșniți de durere, că lui Drăgălină nu l'aflau altă vină fără numai că e prea cult și învățat. Unul striga în gura mare, până a nu fi gata alegerea, că nu ne trebuie Drăgălină, căci e prea învățat, acela nu vorbește cu paurii, numai Ionescu e bun, căci ne dă alvălu și și a lăsat muere dela noi și are clase mai puține. Ionescu a luat pe fata lui Constantin Morariu, mare proprietar la noi în comună, dar' totodată și foarte periculos pentru noi Românii din comună, cât și cei din afară. În anul 1889 Morariu a fost cel-ce ni-a vindut, când a fost alegere de deputat la noi, fiind candidați Brediceanu și Tiuza. Toți știm ce durere a fost aceea, dar' el astăzi a uitat-o, însă noi nu. Atunci Boșoromâni nostri, drept suvenir tristă, s'au pus cu toții umăr la umăr, ca să facă o cruce de peatră, și când s'a pus spre lucrare ca să o zidească, ear' pe ziua Bobotezii se o sfîntescă pe locul unde a fost poporul român cu Brediceanu în frunte, atunci Morariu a venit cu jandarmi și a rupt-o dela locul unde a fost așezată și au dus-o în casa comună, ca să o târască străjarii comunei. Atunci ai nostri s'au dus la prim-pretorele Fabry, dar' acesta a zis, că lasă într'alt loc, numai acolo nu, însă a trecut câțva timp și tot acolo s'a pus și acolo e până astăzi drept suvenir tristă. **Murășan**, econom.

Din viața animalelor. În comuna Tio (comitatul Cojocna) luni în 16 l. c. n. a fătat o oaie a economului Dumitru Roșca un berbecuț. Necurățindu-se a ținut-o deosebit de celelalte și Vineri a mai fătat o mielusea. Și oaia și mielugeii sunt voioși. Oamenii se miră de această întâmplare, ca de o minune.

La fondurile meseriașilor din Sibiu a contribuit dl Iosif Marschall, conducătorul tipografiei noastre, întru amintirea răposatului său tată, Iosif, suma de 5 coroane, anume 3 pentru masa învățăcelilor și 2 cor. la fondul văduvelor.

Mulțumită dl Vasiliu Simon, gardist la curtea împărătească în Viena, născut în comuna Pomi, însuflețit de dragostea ce o are către poporul din comuna sa natală, atât în anul trecut cât și anul acesta a procurat pentru Biblioteca populară, din Pomi, »Foia Poporului«, »Bunul Econom« și »Călimarul Poporului« cari le cetează conștienții d-sale cu mare plăcere. În numele poporului îi aduc mulțumită și pre această cale pentru darul ce-l face. Pomi la 14 Febr. 1903. *George Zach, inv.*

Agentei îngelători. Tot mai mulți domnișori pleacă pe sate, ca să îndemne pe oameni să cumpere tot felul de lucruri: mașini, unelte, leacuri pentru tot felul de boale, semințe, sate etc. Intre agenți aceștia sunt și mulți îngelători, de aceea oamenii să se ferească a intra în târg cu ei, dacă nu vreau să deie de pagubă. La orașe sunt destule firme cinstite, dela cari putem cumpăra tot ce ne trebuie, de aceea nu vă faceți de lucru cu agenți.

Posturi învățătoresci vacante sunt în *Buteni*, presbiteratul Butenilor și în *Pauliș*, presb. M. Radnei.

Pentru nenorocirii din comitatul Solnoc-Doblea a dat ministrul de interne până acum 24 mil cor. ca să cumpere cucuruz. Să știe, că bleții țărani de acolo au ajuns aproape la sapă de lemn din cauza ieșirii apelor.

Foc. În Gusu (com. Sibiu) a fost în 21 Febr. un foc. Ioan Lomcean și I. Bărsan au intrat într-o casă, care ardea, ca să mai scape câte ceva. Când erau în lăuntru s'a surpat coperișul și ei au suferit răuri așa de mari, încât au trebuit să-i aducă la spitalul din Sibiu.

Un preot martir. Din Pittsburg (America) se anunță, că preotul Martin Toma fiind chemat la un bolnav, s'a dus, deși bolnavul suferea de vârsat așa în-cât și rudele îl ocotiau. Preotul a spovedit pe muribund, ear' a doua zi căzu și el la pat, din care nici nu s'a mai sculat. La înmormântarea lui era de față întreg orașul, precum și cincizeci de preoți.

Pentru împădurirea coastelor prăpăstioase, spălate de apă, din comuna Vale (com. Sibiu) ministrul de agricultură a dat 400 cor.

Nenorociri cauzate din negrije. În comuna Virași de lângă Galați, a pus o țărancă petrolu în lampă. Ea a umblat cu stăta negrije, încât petrolul a explodat și a învălât în flăcări pe femei dimpreună cu cele două fetițe ale ei. Acestea au murit din cauza arsurilor grozave, mama lor trăiește încă.

— Băiatul de trei ani al lui Stefan Cuzma din Hodony (Bănat) s'a jucat cu lemnușe. Aprinzând câteva, i s'au aprins hainele și până să observe părinții, băiatul a fost mort. Contra părinților s'a introdus cercetare.

O căprioară hoată. Zilele acestea Pavel Todea din Agostin mergea din Mielușa spre casă. Pe Oltul înghețat Todea zărește o căprioară, care se tot încerca să meargă mai departe și nu pută, căci ghiața era din oale afară lucie. Biata căprioară tot mereu cădea. Pavel văzând căprioara i-a zis: uite ce vânat ești, și s'a dus să prindă căprioara. Ca să fie mai ușor i-a descins șerparul și l'a înclinat pe lângă gâtul căprioarei. După ce a scos-o la mal, căprioara, simțind pământ sub picioarele ei, s'a încercat să scape. Todea nu o lăsa. Luptându-se așa unul cu altul, căprioara îl calcă pe Todea pe nejițe. Todea cade la pământ, ear' capra fuge în pădure cu șerpar cu tot. În șerpar erau 180 coroane.

Colonizările. Ministrul de agricultură vrea să colonizeze multe familii — că înțelege, că maghiare — pe moșia statului dela Stanciova (Bănat). Casele coloniștilor vor fi făcute încă în anul acesta.

Atentat cu dinamit. Din Reșița ni se scrie, că niște necunoscuți au pus pe fereastra dela casa primpretorului D'Elle-Vaux (Delvo) o patroană de dinamit, care a explodat, stricând zidul și spărgând ferestrele. Primpretorul era cu familia într-altă odaie, așa că nu i s'a întâmplat nimic, numai nevastă sa a fost trântită la pământ din cauza apăsării aerului, fără să se rănească însă.

Un agent de emigrare pedepsit. Locuitorul Dulek din Alsó Repas (nordul Ungariei) a fost prins, când îndemna oameni, ca să emigreze la America. Cercetarea a dovedit, că Dulek era în serviciul firmei F. Miesler din Brema, dela care căpeta după fiecare emigrant 10 cor. proviziune. El a fost pedepsit cu 60 coroane.

Ei și noi. Pentru redactorii români, sași, slovaci vor trebui acuzi temnițe nouă. Ei sunt în continuu pedepsiți, pentru că ar agita contra națiunii maghiare. Foile maghiare însă pot scrie despre noi ori-ce, căci nu cărăe nici un procuror. Așa a scris nu de mult »Független M« din Budapesta, că *ori și ce căne a un Neamș*. Pentru batjocura aceasta însă nu a tras o pe foaia aceasta nime la răspundere.

Pentru Dr. D. P. Barcianu. Comitetul »Reuniunii« sodalilor români din Sibiu, a luat hotărâre de a lega pe vecie numele decedatului de Reuniune prin crearea unui fond care să poarte numele lui Dr. D. P. Barcianu, și având menirea de a îmbia ajutoare sodalilor, membri ai Reuniunii, lipsiți de lucru. Baza fondului o formează suma de 20 cor, prisos din sumele încurcate pentru organizarea unei școale de dans, ce s'a ținut dela sărbătorile Crăciunului încoace sub conducerea notarului Reuniunii dl I. Apolzan.

Pentru stavilirea emigrării a dat ministrul de interne o ordinațiune, prin care oprește pe minoreni dela emigrare dacă n'au învoirea părinților sau a tutorilor. Chiar și cu această învoire pot emigra numai dacă sunt în tovrărie cu oameni majoreni.

La colecta făcută între Români, aflați în America, pentru cumpărarea, unui clopot la biserica nou edificată în comuna Hașfalău, tractul Sighișoarei, prin Vasile Coman și Ioan Savu, au contribuit următorii:

Din *Săș:* Z. Mănzari, 1 cor. 24 b.; M. Medrea, 3 cor. 24 b.; I. Mănzari, 1 cor. 24 bani.

Din *Fofeldea:* N. Voicu, 1 cor. 24 b.; Maria Banciu, 5 cor.; I. Ciuvica, 2 cor. 50 b.; I. Precup, V. Soma, P. Banci, I. Gliga, Ana Gliga, I. Manoilă, I. Dra-

gota, Paraschiva Dragota, T. Chirtop, T. Șoanea, câte 1 cor. 24 bani.

Din *Șoard:* V. Rotari, 5 cor.; M. Socaciu, 2 cor. 74 b.; T. Câmpian, I. Bucur, câte 2 cor. 50 b.; Ioana Boiu, 1 cor. 24 bani.

Din *Lepindea:* F. Holom, 2 cor. 50 b.; D. Popa, G. Popa, V. Holom, V. Serban, câte 1 cor. 24 bani.

Din *Gogan:* Z. Dur, 1 cor. 24 b.; N. Dur, 74 b.; A. Lasloian, 1 cor. 24 b.

Din *Porcești:* I. Ghile, 1 cor.; I. Tănase, 1 cor. 24 bani.

Din *Teleag:* I. Ștefan, M. Homorzar, N. Mihai, G. Forgocea, I. Suciu, câte 1 cor. 24 b.; I. Bărsan, 1 cor.

Din *Hundorf:* V. Todor, Iustina Vasii, I. Petrii, I. Lupu, Ciss Visalon, St. Zălog, câte 1 cor. 24 bani.

Din *Ighidorf:* I. Samuilă, P. Samoilă, G. Ioneșiu, I. Micu, N. Ștefănel, I. Brocu, câte 50 bani; Angel Coră, 1 cor. 24 bani; I. Comșa, 2 cor. 50 bani.

(Va urma);

Petreceri. Corul vocal rom. gr-or. din *Lipova* aranjează Sâmbătă în 15/28 Febr. a. c. în sala hotelului »Regele Ungariei« concert împreună cu teatru (Ruga dela Chișeteu). După producțiune joc. Inceputul la 8 ore seara.

— »Reuniunea« sodalilor români din Sibiu aranjează Sâmbătă la 15/28 Februarie 1903 în sala cea mare dela »Gesellschaftshaus« o producțiune publică împreună cu cântări, teatru și joc. O parte a eventualului venit curat este destinată în favorul fondului de 20 bani pentru hala de vânzare.

Program: I. Concert: 1. »Sărmană frunză«, cor mixt de G. Dima. — 2. »Serenadă«, cor bărbătesc de Marschner, cu solo de tenor, executat de dl Nicolae Ișan. — 3. »Fost-ai lele«, cor bărbătesc de Timoteiu Popovici. — 4. Două coruri bărbătești: a) »Voi sălcii triste«, de Mendelssohn B.; b) »Veselia«, de . . . — 5. »Scumpă copilă«, cor mixt de G. Dima. — 6. »Cuplete«, cântate de . . . II. Teatru: »Iorgu dela Sadagura« sau »Nepotu-i salba dracului«, comedie în trei acte de Vasile Alexandri.

— »Tinerimea română din Arad« aranjează Sâmbătă 28 Februarie n. și Duminecă, în 1 Martie n. 1903 petreceri de carnaval împreunate cu reprezentațiuni teatrale (»Sărăcie lucie« și »Noaptea de sf. George«) și concert. Venitul curat este destinat în favorul școlărilor săraci. Inceputul la 8 ore seara.

Toată lumea știe, că sămënța de napi de vite a lui Mauthner dă recolta cea mai bună, că sămënța de legumă a lui Mauthner e cea mai bună și că sămënța de flori a lui Mauthner dă cele mai frumoase flori. Cu un cuvânt: Sămênțele lui Mauthner sunt cele mai bune, dau recolta cea mai abundanță și sunt uimitor de ieftine.

Cafea bună. Care doamnă nu se ține mândră, când poate să pună o cafea bună pe masă? Pagubă însă, că și cel mai bun soi de cafea se strică prin adausuri de calitate proastă, punându-se apoi vina pe cafea. Cafeaua Kneipp de maltă a lui Kathreiner se poate recomanda ca cel mai gustos și totodată mai eficient adaus la cafeaua de boabe, precum și ca cel mai bun surrogat al acesteia. Prin o metodă particulară a lui Kathreiner capătă cafeaua Kneipp de maltă a lui Kathreiner plăcuta aromă a cafelei de boabe, ceea-ce o face mai domolă și mai igienică. Cel ce vrea să-și asigure avantajele unui Kathreiner ve-

ritabil. să fie la cumpărare, în propriul său interes, cu atențiune la pachetele originale cu numele „Kathreiner” și marca de apărare „Parochul Kneippe”. Ceea ce se vinde cu cumpăna drept cafea Kneippe totdeauna orz ordinar sau maltă de bere, dar nici când Kathreiner.

Carte engleză și românească.

Limba engleză învățată în 3 săptămâni!

Nenumărate au fost scrisorile trimise dela Românii din America, din Ardeal și din Bănat, cari întrebau, dacă nu e vre-o carte românească, din care să poată învăța englezește. Acum va fi. Un cunosător de limba engleză și română a pregătit o carte, în care găsește cel ce vrea să învețe, tot ce-i trebuie să știe englezește pe drum, în prăvălie, pe stradă, în fabrică, la vamă, la primărie, în biserică, la poștă și telegraf, la câmp, în pădure, scurt: totul. Cartea însă nu o tipărește, până nu va fi asigurat, că 'l-o cumpără atâția, ca să 'l-ese cheltuelile de tipar. De aceea se anunțe în timpul cel mai scurt toți acela, cari doresc să 'și cumpere cartea. Ardelenii și Bănățenii pot face aceasta în vre-o două săptămâni. Americanii să se gândească îndată ce vor ce 'l acest anunt. Mai bine e să se comande mai multe exemplare deodată. Prețul va fi 45 or. și 3 or. porto, pentru America 20 cenți și 5 cenți porto. Cartea va fi gata, dacă se vor înștiința destui, în 20 Martie oăl. n. a. o.

Banți să nu se trimită încă, ci numai înștiințare dela cei ce vor să o aboneze.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Domn. Const. Morariu, paroch, Pătrăuș (Bucovina). În numărul de față publicăm întrebările. Ne-am fi adresat direct doamnei, dar nu 'l cunoaștem adresa.

Doamnei Maria din Câmpie. Sânteți rugată cu toată stima să răspundeți la întrebările dlui paroch O. M. Răspunsul îl vom publica în „Foaiă”.

Dlul Ioan Miloș, Semiclac, Timiș. Dacă v'ați vinde școala, ați face o crimă, pentru care vă vor blăstăma toți urmașii. Ovinevenalul e de 50 florini și suma aceasta nu e în stare o comună mândră din Bănat să o adune? Ean faceți socoteala, cât s'ar veni de familie, și va trebui să vă rușinați. Statul nu va da ovinevenal, fiindcă are școala lui acolo, dar puteți cerea de altminteri, numai sfătuțiți-vă și cu dl protopop.

Dlul N. Boticiu, preot, București. Icoane frumoase se află și la librăria arhidiecezană din Sibiu și credem, că și în Blaj.

Dlul Paul Gherga, Tiev-mic. 1 cor. 20 b.
Dlul Adam Stan, Răchitova. Cere un catalog românesc dela vestita firmă O. F. Jickel din Sibiu, Piața mică.

Dlul I. Budușan, Deng. Legea zice, că numai vânzătorii, cumpărătorii, advocații și notarii pot face contracte. Dacă poți dovedi, că n'ai luat bani pentru facerea contractului, nu poți fi pedepsit.

Ab 211, Satulung. Adresează-te dlui Nic. Albani, dir. școl Alsó-Szombatfalva, comit. Făgăraș.

Dlul Teodor Trăinean. E un abuz de putere al celui ce a poruncit. Oă nu ți sorie după moda nouă, creadă-te Traineul, dar' Rășinarul ba.

Dlul Corneliu Panciovian, Jertof. Doct. Hosszuteleke, p. u. Koneza, Alsó-Fehérmegye.

Celelalte răspunsuri în numărul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazăr.
Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni Iosif Marshall.

„Cassa de păstrare în Mercurea”, societate pe acții.

Convocare.

P. T. acționarii „Cassei de păstrare din Mercurea”, societate pe acții, se convoacă prin aceasta la a

V-a adunare generală ordinară

conform § lui 16 din statutele societății, pe **Duminică în 22 Martie st. n. 1903, la 2 ore p. m.** în localul societății din Mercurea, cu următorul

PROGRAM:

1. Raportul direcțiunii despre starea întreprinderii peste tot și despre rezultatul gestiunii anului 1902 îndeosebi.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Decisiunea asupra compturilor anuale.
4. Decisiunea asupra împărțirii profitului curat, realizat în anul 1902.
5. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și ai comitetului de supraveghere.
6. Eventuale propunerii făcute în sensul § lui 25, litera e) din statutele societății.
7. Alegerea a 2 membrii în direcțiune.
8. Alegerea comitetului de supraveghere pe un period de 1 an.
9. Esmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

20 1—1

În lipsa acționarilor receruți la adunarea generală din 22 Martie conform § lui 20 din statutele societății, adunarea generală se va ține în 29 Martie st. n. 1903 cu același program, la timpul și în localul deja indicat.

Domnii acționari, cari voesc a participa cu vot decisiv la adunarea generală, sunt poftiți conform § lui 17 din statute, de a-și depun înainte de adunare acțiunile scrise pe numele lor, respective pe numele acelora, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență, la cassa societății.

Mercurea, la 22 Februarie st. n. 1903

Ioan Droc m. p.,
președinte.

Aurel P. Barcianu m. p.,
director.

Activa

Contul bilanț.

Pasiva

Cassa în numărar	10464	22	Capital social 640 acții à 100 cor.	64000	—
Depuneri proprii	63655.—		Fondul de rezervă	16199	06
Depunerea fondului de rezervă	16199.06		Fondul epitr. bis. gr-or din Mercurea	2431.56	18630 62
Dep. fond. epitr. bis gr-or.	2431 56	82285 62	Depuneri spre fructificare	310819	75
Împrum. pe cambii	57194.—		Interese anticipate pro 1903.	3263	10
Împrum. pe oblig. cu caventi	216914.90		Dividende neridicate	183	—
Împrum. pe ipotecă	31632 77	305741 67	Diverse conturi creditoare	913	73
Mobiliar	1018.85		Profit curat	9411	05
după amortisare de 10%	101.84	916 51			
Div. conturi debit și inter. restante	7763 23				
		407171 25			407171 25

Eșite

Contul profit și pierdere.

Venite

Inter. pentru dep. spre fructific.	15642	45	Inter. dela împrum. pe cambii	4887 86	
Salare	2060.—		Int. dela împr. pe oblig. cu cav.	17007.08	
Marce de prezență	844.—	2904 —	Int. dela împrum. pe ipotecă	1991.14	
Porto postal	130.—		Int. dela depuneri proprii	1655.—	
Chirie	280.—		Inter. de cont-curent	4.42	25545 50
Spese	766.79	1176 79	Provisiuni, taxe de intabulare și improcesuare	4102 98	
Contrib. directă	2089 67		Taxe de provocări și competență de scris	3949.92	8052 90
Contrib. de 10% p. int. de dep.	1564 26	3728 42			
Compet. de timbru	74 49				
Amortisare din mobilier	101 84	735 68			
Amortisare din spese de fondare	633.84				
Profit curat	9411 05				
		33598 40			33598 40

Mercurea, la 31 Decembrie st. n. 1902.

Aurel P. Barcianu m. p.,
director executiv.

Daniil Stroia m. p.,
cassar.

Elie N. Petruțiu m. p.
comptabil.

Ioan Droc m. p.,
președinte.

Dumitru Comșa m. p.,
membru în direcțiune.

Dumitru Vulcu m. p.,
membru în direcțiune.

Ilie Floașiu m. p.,
membru în direcțiune.

Ioan Popescu m. p.,
membru în direcțiune.

Nicolae Albu m. p.,
membru în direcțiune.

Ioan P. Dobrescu m. p.,
membru în direcțiune.

Subsemnatul comitet am examinat contul present al profitului și pierderilor și confruntându-l cu registrele principale și auxiliare al societății ținute în bună regulă, 'l-am găsit în consonanță cu aceleași și esact.

Mercurea, la 23 Februarie st. n. 1903.

Comitetul de supraveghere:

Vasile Aldea m. p., președinte

Ilie Măcelariu m. p.

Moise Opreșiu m. p.

Vasile P. Dobrescu m. p.

George Muntean m. p.

„Cassa de păstrare în Mercurea“

societate pe acții,

acoardă

împrumuturi hipotecare

dela suma de **5000 cor.** în sus cu **7% interese**, fără a reflecta la proviziune, la spesele de manipulare și de scris. 8 5—12

Mercurea, la 1 Ianuarie 1903.

Direcțiunea.

Vite de rasă curată Pinzgau
de vânzare.

La economia mea sînt de vîndut **2 tăurenoi** de un an, foarte frumoși, tot asemenea și **3 părechi** junci dela **1½—2** ani toți de rasă curată Pinzgau și bine împărechiați.

Alexandru Lebu,
proprietar,

22 1—3 Sibiu, Holzgasse nr. 5.

De vânzare.

În comuna curat românească, **Tăuni**, constatătoare din 170 case, se ofere un rar prilej de a-și face stare prin **negot și economie** — îndeosebi de oi — pentru acel Român, care ar cumpăra următoarele realități:

I. Fondul intern, situat în mijlocul comunei, ce constă din:

1. o casă cu 4 odăi; 2. o bcătărie; 3. o cămară; 4. un grajd — toate aceste din peatră și acoperite cu țiglă; 5. o șură de lemn acoperită cu paie. 16 2—2

Fondului intern aparțin: o curte spațioasă și 2 grădini cu diferiți pomi nobili.

II. 40 jugere pământ: arător, fânaț, pășune, vie și licența de-a vinde beuturi spirituoase. A se adresa către:

A. Pătruț,

Tăuni, ultima postă **Hosszvaszó**

(gară între Micăsasa și Blaj).

Lemnărie.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința onor. public, că în **joagărul meu cu abori în Veștem** se află următoarea lemnărie **de vânzare**: tot soiul de lemne de brad pentru măiestrii, scânduri, lemne îndungate, lati, fostene de stejar precum și pari de viie dela 2—5 metri lungi.

Comande pentru ori-ce soi de lemn se primesc în biroul joagărului în **Veștem** precum și în magazinul meu în Sibiu, strada Sării nr. 35.

Cu deosebită stimă

16 2—3 **Ioan G. Bozdocu,**
Veștem.

Portretul

lui

Dr. Gregoriu Silași

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin, n mărime de 24×32 cm. îl trimite francat pentru 30 banl.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni

Cassa de păstrare (reuniune) în Seliște.

Convocare.

P. T. membrii „Cassei de păstrare (reuniune)“ în Seliște se convoacă la ședința

adunării generale ordinare,

conform §-lui 15 din statutele reuniunii pe **Duminecă în 8 Martie n. (23 Februarie v.) a. c. la 2 ore p. m.** în sala școlii române gr.-or. din Seliște pe lângă următorul

PROGRAM:

1. Raportul general al direcțiunii și propunerile acesteia.
2. Raportul consiliului de inspecțiune.
3. Staverirea bilanțului cu 31 Decemvrie 1902.
4. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii și ai consiliului de inspecțiune.
5. Alegerea consiliului de inspecțiune conform §-lui 20.

Din ședința direcțiunii »Cassei de păstrare (reuniune)« în Seliște, ținută la 19 Februarie 1903.

Direcțiunea.

19 1—1

Bilanțul general pe al XIX-lea an de gestiune 1902.

Active

Contul bilanțului.

Pasive

Cassa în număr	40133 96	Depunerile membrilor (capital social)	26000 —
Împrumuturi pe obligațiuni cu caventi	361662 —	Fondul de rezervă	79320 18
Împrumuturi hipotecare	463226 —	Fondul de binefaceri	44626 08
Cambii de bancă	74599 —	Fondul de pensiune	4938 59
Credite de Cont-curent	146206 02	Fondul unui spital public în Seliște	13666 58
Efecte publice	131243 —	Depuneri spre fructificare	1121032 81
Depuneri proprii	2960 —	Interese transitoare anticipate pro 1903	7961 12
Realități	595 39	Diverse conturi creditoare	2507 87
Împrumuturi din fondul de binefaceri	40.754.65	Profit net	18861 68
Depunerea fondului de binefaceri	3.871.43		
Depunerea înființării spital public	13666 58		
Depunerea fondului de pensiune	4938 59		
Mobilier	1181.93		
după amortisare de 10%	118.19		
Diverse conturi debitoare și interese trans. restante	33994 55		
	1318914 91		1318914 91

De bit

Contul profitului și perderilor.

Credit

Interese:		Interese:	
pentru depuneri spre fructific.	49.274.60	dela împrumuturi pe obligațiuni cu caventi	28.672.26
» fondul de binefaceri	1.470.15	dela împrumuturi hipotecare	29.548.62
» fondul de pensiune	235.90	» cambii de bancă	6.132.76
Spese:		» credite de cont-curent	9.286.04
salare și marce de pesentă	6.480.96	» efecte	5.158.53
imprim., registre, porto, chirie	2.615.88	» depuneri proprii	2.927.92
Perdere de curs	235 —	Provisiuni	81726 13
Contribuțiune:			7842 84
directă și 10% după interes. la depuneri	10276 61		
Amortisare din mobilier	118 19		
Profit net	18861 68		
	89568 97		89568 97

Seliște, în 31 Decemvrie 1902.

Direcțiunea:

Dr. N. Calefariu m. p.,
președinte.

D. Banciu m. p.,
vice-președinte.

D. Vulcu m. p.,
secretar.

Iordachie Roșca m. p.,
cassier.

C. Herția m. p.,
comptabil.

Dr. I. Stroia m. p.

M. Ittu m. p.

P. I. Comșa m. p.

N. Lupaș m. p.

St. Steflea m. p.

Subsemnatul consiliu de inspecțiune am examinat bilanțul prezent precum și contul profitului și perderilor și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Seliște, în 19 Februarie 1903.

Mihail Stoica m. p., președinte.

Ioan Banciu m. p.

Bucur Comșa m. p.

Oprea Sora m. p.

A APĂRUT

CALINDARUL POPORULUI

pe anul 1903.

Se poate procura dela librăria „Tipografiei“, societate pe acții în Sibiu cu prețul de 40 bani (20 cr.) și porto 6 bani (3 cr.)

Pentru tipar responsabil Ionif Marshall.